

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne izvešči nedelje in praznikov.
 Inačica: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglas 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—, Poroke, zaroke 50 K. Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravitelstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, priljučno. — Telefon št. 314.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno napre. plačan	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 300 po nakaznici.
 Na samo pisemni naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Poština plačana v gotovini.

Sokolstvo in verstvo.

Z besnostjo, ki ji ne vem imena in primere, se zaganja v sedanjih dneh ves klerikalni svet v Sokolstvo, češ da je najljubejši sovražnik vere, da hoče pometati križ iz šol, da hoče porušiti cerkve itd. Trdijo, da vse to protiverstvo ali neverstvo Sokolstva dokazujejo razne naše izjave in tudi izjave češkega Sokolstva. Tekom vse te divje gonje proti nam so izkušali navesti v dokaz svojih trditve le eno dejanje — slučaj na Bledu, toda ko so bili poklicani na odgovor, so ostali dolžni — dokaz!

»Kar pišejo »Slovenec«, »Novi Čas«, »Domoljub« in »Straža«, kar počenja klerikalni duhovniki po šolah in cerkvah proti Sokolstvu, to meji že na blaznost, in človeku nehoti prihajajo v spomin svete besede: »Odpusti jim, Gospod, saj ne vedo, kaj delajo!«

Odbor Jugosl. Sok. Saveza se je o teh izrodkih blodnih in bolnih duš razgovarjal na svoji seji dne 26. februarja 1921, pa ni mogel priti do drugega zaključka, nego do izjave, ki pravi na dotičnem mestu: »Sokolstvo se sklicuje na svoja že večkrat objavljena načela in na razglasene resolucije, zato se mu ne zdi skladno s sokolsko resnostjo, da bi se vnovič bavilo s temi neutemeljenimi očitki in jih zavračalo.«

Kakšni so ti neutemeljeni očitki? Omenjena izjava pravi: »Iz sokolske literature navajajo citate, ki so deloma potvorjeni, deloma iz celote iztrgani stavki posameznikov, ne omenjajo pa onih, ki govorijo proti njihovi trditvi.«

Jasno je, da je skrajno neokusen boj s sovražnikom, ki se poslužuje takega orožja — kakor je na primer spomenica treh škofov in brošura Katoliške lige »Ajmo mi Sokoli« — ker je brezuspešno vsako dokazovanje o neresničnosti trditve slepe strasti!

Nimam namena, da prepričam nasprotnika o njegovi zmoti, tudi nečem braniti Sokolstva; hočem le javnosti navesti načelne sklepe, ki se tičejo razmerja med Sokolstvom in verstvom. Sodbo naj si napravijo javnost samal!

I. Takoj po državnem preobratu so se zbrali zastopniki slovenskega Sokolstva v Narodnem

domu v Ljubljani dne 6. januarja 1919 na informativni sestanek, kjer so se najprej izrekli za zedinjenje vsega Sokolstva v naši državi pod praporom Jugoslovenskega Sokola, potem pa so sklenili več načelnih in obveznih sklepov, ki so se razdelili med vse članstvo v 10.000 izvodih. Na tretjem mestu je bil razgovor o Sokolstvu in verstvu.

Dotično mesto se doslovno glasi (glej »Sokola« l. 1919., št. 1. in 2., stran 23):

Sokolstvo skrbi obenem s telesno vzgojo tudi za нравstveno vzgojo, zlasti za povzdigo duševnih zmognosti članstva. Ako naj se ta vzgoja razvija po prirodnem potu, se mora ozirati v obeh smereh na individualne zmognosti posameznika, ki mu nudi telovadnica na eni strani svobodno polje za vsestranski razvoj telesnega organizma, ostalo društveno delovanje pa možnost k vzgoji svobodnega prepričanja.

Z ozirom na to je Sokolstvo vedno priznavalo svobodo prepričanja in mišljenja posameznika ter zahtevalo od svojega članstva poleg lastne нравstvene neoporečnosti tudi spoštovanje prepričanja drugih!

Tako stoji glede verstva Sokolstvo na stališču, da je najintimnejši in najsvežji del notranjega življenja vsakega posameznika. In ta bistveni del človekovega nazora Sokolstvo ceni in spoštuje. Obojca pa vsako zlorabo tega plemenitega čustva v kakršnekoli namene, ravnatoko kakor obojca zlorabo drugačnih idej in organizacij za uveljavljanje moči kateregakoli verstva!

Načelni sklep: Sokolstvo spoštuje vsako versko prepričanje!

Pripominjam, da spomenica treh škofov tega Beogradu ni sporočila!

II. Druga točka resolucije, sprejete na glavni skupščini Sokolskega Saveza v Mariboru dne 30. avgusta 1920, se glasi:

Klerikalizem in Sokolstvo se izključujeta. Kdor se prizna klerikalnemu svetovnemu naziranju, po katerem vera stopa v politiko, da se zagotovi gospodstvo mednarodne katoliške hierarhije nad državo in nad duševnim življenjem dr-

žavljanov, kdor misli, da je na polju umstvenega raziskovanja dopustno le, kar dopušča ta hierarhija, ta ne more biti Sokol. Le kdor hoče brez predsodka iskati resnico, kdor je odločen, da spoštuje prepričanje vsakogar, odločen boriti se za svobodno vesti, biti nraven in pošten ne iz strahu pred kaznimi in dokler to interes cerkvene organizacije dovoli, ampak iz prepričanja, ta je pozdravljen v naših vrstah. Versko prepričanje vsakogar nam je nedotakljivo: Ni Sokol, kdor ga žali, ali pa oni, ki napada ali smeši javno udejstvovanje verskega čustvovanja. Omalovaževanje verstva, ki globoko vpliva na vse človeško čustvovanje, je Sokolstvu tuje.

To so tako jasne besede, ki jih more izraziti le sokolska točnost in nedvoumnost in ki jih more razumeti vsak otrok; le klerikalce tega ne razume, ker je ves prepojen z žolčem svoje strasti, ker istoveti cerkev s klerikalizmom in ker to namensko neumevanje služi njegovim političnim. Ker bi sicer ne imel klerikalce bojnega orožja in namena, ki posvečuje vsako sredstvo, mu je vera vedno v nevarnosti; najbolj pa je vera v nevarnosti, kadar se bližajo kakršnekoli — volitve!

Kadar je šlo za izvolitev izdajnika Šusteršiča, takrat je bila vselej vera v nevarnosti. Škof ljubljanski je ukazal za srečen izid volitev po cerkvah izpostaviti sveto rečnje telo! Prosim: za Šusteršiča in njegove privržence izpostavljati — Bogal! Vprašam: ali je to delo cerkve, ali je to delo klerikalizma?!

Kaplan ta in ta nekje pridiguje, da je on več kot Marija, ki je Jezusa rodila! Ali je to nauk cerkve, ali je to nauk klerikalizma?!

Katehet ta in ta grmi nekje v šoli pri verouku, da so Sokoli brezverci, da bodo vsi pogubljeni itd. Ali je to verska resnica, ki jo razlaga duhovnik, ali je to klerikalna laž, ki z njo agitira klerikalni fantatik?!

In tudi mariborske resolucije, ki le ponavljajo to, kar je povedano zgoraj v ljubljanskem načelnem sklepu, niso škofje omenili Beogradu!

III. Predsedstvo kulturno-vzgojnega odseka ČOS je na svoji seji dne 30. januarja 1921 razpravljalo o stališču Sokolstva napram akciji o izstopanju iz cerkve, ki se je na

Češkem posebno močno pojavilo o priliki zadnjega ljudskega štetja. Odsek je sklenil predlagati predsedstvu ČOS, naj razpošlje vsemu češko-slovaškemu tisku nastopno uradno izjavo, in sicer Tyršev citat, ki pravi (glej »Vestnik Sokolsky« XXIII., št. 3 z dne 10. februarja 1921):

Četudi smatramo za pravico in celo za dolžnost vsakega posameznika, da pristopi k radikalni ali konservativni stranki, kakor tudi da se priglašča h katolicizmu, protestantizmu in če mu to ne ugaja, da izstopi celo iz vsake cerkvene zveze, ne mislimo s tem, da bi naša družva kot taka v tej ali oni smeri na kakršenkoli način demonstrirala in uradno propagirala to ali ono smer. Nasprotno smo mnenja, da se morajo društva izogibati vsemu, kar bi kakorkoli kazalo to ali ono smer. Naša stvar ni za stranke, ampak za ves narod. Ona ni izpremenljiva, kakor so to politični in verski nazori, temveč je večno resnična ter tako veličastna in važna, da stoji visoko nad vsemi časovnimi spori!

Kje je v tej izjavi kaj proticerkvenega ali protiverskega? Toda tudi to so škofje v Beogradu zamolčali!

V oficialnih izjavah Sokolstva ne iščimo verstva ali protiverstva, saj verstvo ni stvar Sokolstva? Sokolstvo ni nikakršna verska družba ali celo bratovščina, ki bi se oklepala rim. papeštva! To je povsem nemogoče in bi bilo nezmislno, ker je naše članstvo po veri pravoslavno, muslimansko, rimsko-katoliško. Ali bomo z verske nestrupnosti in nadustostjo sami razbijali in razganjali, ker je ustanovljeno za vso državo, za vse stanovce, za vse vere in za vse Slovanstvo?!

Ne! Našim klerikalcem na ljubo gotovo in nikoli ne! Sokolstvo ni zaradi vere ali proti veri (cerkvi), pač pa je in ostane proti klerikalizmu, ki hoče z zlorabo vere ohraniti in ojačiti svojo politično moč!

Pač pa delajo klerikalci sami proti veri, ker ali sami ne verujejo tega, o čemer usta govore, ali pa stoje moralno tako nizko, da ne ločijo več svetosti in vzvišenosti naukov začetnika svoje cerkve od prostih političnih in demagoških bojnih gesel!

Kristus je učil: »Peter, ti si skalal! In na to skalo bom sezidal svojo cerkev, in peklena vrata jo ne bodo premagale!«

Ali je to res Kristusov nauk? Ali mu klerikalci verjamejo? Njihova dejanja in njihove tiskane in govorne besede pravijo, da ne! Zakaj klerikalci izza Šusteršičeve dobe neprestano trdijo, da je to, kar je Kristus za vse veke ustvaril, v večni nevarnosti! Oni govore in pišejo, da bo Sokolstvo uničilo to, kar je od Boga postavljeno! Kdo torej dela proti veri (cerkvi), kdo jo uničuje, kdo zavaja, kdo demoralizuje, kdo pohujšuje? Ali klerikalci ne poznajo svetih besed, ali pa ne verujejo vanje: »Kdor pa pohujšava katerega teh malih, ki vame verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja! Gorje svetu zavoljo pohujšanja!« (Mat. 18, 6, 7). In dalje: »Vsak, kdor sovraži svojega brata, je ubijalec!« (1. Jan. 3, 15).

In ako pogledamo na to klerikalno divjanje, če pomislimo, koliko sovraštva so že zasejali med naš narod in kako zlorabljajo cerkev, hišo božjo, v bojne svrhe proti Sokolstvu — povejte, bratje, koliko takih ubijalcev šteje že klerikalizem?!

Da! Proti klerikalizmu smo in ostanemo, proti veri ali zaradi nje nismo in ne bomo!

In končno: Kakšna igra usodel Dne 3. februarja 1915 so avstrijski krvniki obesili tri Sokole: Miška Jovanoviča, starosta Sokola v Dol. Tuzli; Veljka Čubriloviča, starosta Sokola v Pribuju, in Danila Ilića, člana Sokola v Sarajevu! Trije Sokoli-junaki so padli pod krvnikovo roko, ker so začeli odločilno borbo za naše osvobodjenje in ujedinjenje in ker so začeli zidati svobodno cesto v naš kraljevski Beograd, kamor lahko danes vsako neovirano pride iz Ljubljane, Zagreba in Djakova!

In ko je bila od junakov Sokolov začeta cesta dograjena, so stopili nanjo trije škofje: škof iz Ljubljane, škof iz Zagreba in škof iz Djakova, zadnji kot naslednjik velikega Strosmajerja! In ko so po svobodni, naši česti dospeli v naš Beograd, v gnezdno srbskih Sokolov-junakov, so šli ti trije škofje na

P. V. B.:

Pariške slike.

(Le Tombeau de l'Inconnu. — La Bande Rouge. — Pariz, Moskva, Berlin. — Tujci v Parizu.)

Krasno pomladansko solnce. Zrak je čist in mlačen. Ponosno se dviga Arc de Triomphe de l'Etoile proti nebu, ki je še bledomodro kot pozimi, malo bolj svetlo na solnični strani, na nasprotni pa zatemnelo. Pod stavolokom spi večno spanje »l'Inconnu«, neznan francoski vojak, ki je padel v boju za domovino v Verdunski trdnjavi. Na bolj primeren način pač ni mogla domovina se izkazati hvaležno vsem onim neznanim tisočim, ki so jo s svojo krvjo rešili suženjstva barbarov. V tem neznanem vojaku, ki so ga izkopali nekega novembra 1914, ki so ga prepeljali v Pariz, slavi Francija vse one, ki so se žrtvovali za njo, za svobodo, za svetovno civilizacijo. In tako se ne smemo čuditi, da dan za dnem romajo domačini in tujci na ta grob, da dan za dnem padajo cvetke v nebrojnih množinah na granitni pokrov rakve, ki je vzdana v tla pod stavolokom.

Cvetlice se blešče v solncu, zgoraj so sveže, spodaj že uvele. Opojen duh ovija kamenit slavo-

lok. Pomlad je prišla v deželo... Španski bezeg, rdeči nageljni, šopki vijolic med vejami palm, med njimi trakovi v pestrih barvah vseh narodov, napisi v zlatih in srebrnih črkah: »Enfants du Massif Central... La municipalité de Belgrade... Mutilés... Camarades... Soldats belges...«

Od vseh strani prihajajo romarji: elegantne dame, kmetice, gospodje s cilindrom, delavci v bluzi in s čepico... iz Avenue de la Grande Armée, iz Champs-Élysées, iz Avenue de Wagram in Avenue Kléber. Človek ima zares vtis zbranosti, pobožnosti... Tujci, ki so si ogledali krasno panoramo mesta iz vrha slavoloka, se približajo, snamejo klobuke in se molče uvrstijo v množico, ki defilira okoli groba.

Mal deček, oblečen v škotsko narodno nošo, se kar ne more ločiti. Roke ima v hlačnih žepih in nepremično gleda in gleda. Mati ga hoče odvesti, on pa noče: »Encore, dis...«

Stara ženica se približa, na ramah nosi pleteno košaro. Prodajalka cvetic. Gleda, čita, nenadoma sname košaro, jo odpre, izbere šopek vijolic in en nagelj in jih vrže na grob tja med druge cvetke in gre zamišljena naprej.

In tako gre naprej brez presledka... in tako se Pariz hvaležno spominja onih 1.500.000 vojnikov, ki spe tam daleč zunaj na bojnem polju.

»La Bande Rouge«. — Rdeči trak. — Nikar ne mislite, da je to film, poln učinkovitih in napetih dejanj... Ne, to je zares rdeč trak, napleskan po tleh čez boulevard od enega trotoarja do drugega. Njegov namen je obvarovati one junake, ki si upajo prekoračiti boulevard na mestu, kjer je velik vozovni promet, kjer sledi v nepretrgani vrsti voz za vozom: avtomobilski, limozine, kočije in starinski fižakarji, avtobusi in motorna kolesa... Pomislite! Če sledite rdečemu traku, ki je rezerviran za pešce, je možnost precej velika, da vas ne povozijo. Noben voz namreč ne sme voziti čez rdeči trak hitreje, kakor v koraku, in poleg stoji policaj in skrbno pazi na hitrost mimohodilnih vozov. Voznik mora v slučaju, če vidi pešca pred seboj, takoj ustaviti. Če vas v kljub temu povozijo, bo po zakonu strogo kaznovan. Ali je treba še kaj več?... Sicer se je pa stvar v Londonu izvrstno obnesla in zakaj bi se ne tudi v Parizu?

Prometna komisija je izbrala za prvi poskus boulevard des Capu-

cines. Z minijem so napleskali dva metra širok rdeč trak čezenj, lepo živo rdeč, kakor so barvani spodnji deli ladij.

Nesreča je pa hotela, da kar niso mogli počakati, da bi se barva popolnoma vsesala v tla, in tako se je zgodilo, da se je prišla obročev avtomobilov in koles in peta pešcev in zvečer rdečega traka že ni bilo več. Seveda so v drugič napravili bolj pametno, barvali so ponoči, in sicer samo polovico ceste, jo zagradili in počakali, da se je barva zares posušila. In pozneje pobarvali drugo polovico. In tako stvar drži.

Pariz, Moskva, Berlin... Ta tri imena predstavljajo tri politike, tri sisteme, tri vrste vladanja.

Pariz, to je republika, prostost, socialni mir in beli kruh.

Moskva? Da dobite pojmo o ta mošnjem načinu vladanja, zadostuje, da čitate sledeči izvleček iz uradnega lista revolucijonarnega komiteja v Kronštadu:

»Tovariši! Delavci, ki so napravili revolucijo oktobra 1917, so mislili, da dosežejo svobodo. Namesto tega je prišlo do sedaj še nepoznano suženjstvo in teror... Oni, ki zahtevajo prostost, so bili masakrirani v množicah... A smrt straši držav-

ljane manj kakor življenje pod tiranstvom komunistov.

Tri leta komunizma so bila bolj grozna kakor tri stoletja tiranije...«

V nedeljo, dne 13. marca so bile v Parizu volitve delavskih skupin. Bil je oster boj med komunisti in narodnimi socialisti. Komunisti so delali s silo, vse skupščine nasprotno stranke so razgnali s silo, tako da je ta sklenila, da ne priredi nobene skupščine več. Ob enem pa je izdala oklic na delavstvo, v katerem se pozivlja, naj ne glasuje za komunistovski teror in tiranijo, ampak za svobodo in napredek. Uspeh je bil ogromen, komunisti so propali narodnjaki so zmagali z 12.000 glasovi večine. V urejeni, bogati državi pač niso, kakor se vidi, tla za komunistovske ideje.

Tretji način vladanja pa, kakerega središče je Berlin, nima drugega namena, kakor potlačiti Francijo in celi svet in vse zasuznjiti. To je bil pruski, vsenemški program pred vojsko, med vojsko in danes se niti za trohico ni spremenil. To je sistem, ki je kriv svetovne vojne, smrti milijonov ljudi, razdejavanja in neizmerne gorja. Da je mišljenje Nemcev ostalo vedno isto, nam kaže londonska konferenca. Le z vojaško silo jih bo mogoče

vlado in do regenta in so tožili — Sokole!

Toda, bratje in sestre, nič za to! Nas je vsak dan več! In Tyrš

nas uči, da je naša stvar tako veličastna in važna, da stoji visoko nad vsemi časovnimi spori! Star Sokol.

Črtice iz sedanosti.

Preteklost ni mrtva?

Preteklost ni mrtva in za mislečega človeka ni prešla popolnoma in za vedno... Ona nam je dala to, kar je... Tako piše avtonomist.

Drugi pa mu odgovarjajo: Preteklost včasih mora umreti in za mislečega človeka preide popolnoma in za vedno... Zakaj ona nam je dala to, kar naj ne bo več.

Zgodovina je namreč čisto greh in zlo. Zato je umrla za Magdaleno spokornico in za kneza Nehljudova ali pa je v njih ostala le kot kesanje.

Zgodovina je čisto le izraz manjše dobe. Zato so Slovenske gorice zapustile separatista Petra Danjka, ki pred 80 leti ni hotel nič slišati o Kranjcih, ter se priključile Ljubljani; zato sta Zagreb in Varaždin in istih časih zapustila staro kajkavščino ter se oklenila Dubrovnika, Hercegovine in Srbije.

Skratka: Neke zgodovine umro in v izvestnih formah morajo umreti.

Zgodovina žal ni bila mrtva v dušah naših Korošcev; zato smo pri plebiscitu propadli.

Zgodovina žal ni mrtva tudi v drugih naših ljudeh; v njih še odmevajo pesmi avstrijske domovine... Zato jim je sedaj v Jugoslaviji težko.

Kdor je za napredak, ne more poveličevati zgodovine kot glavnega faktorja v naših nacionalnih računih.

To načelo je ideal. Eni ga dosegajo bolj, drugi manj; to je razlika. Eni ga ne morejo doseči, drugi ga ne marajo. To je razlika.

Ti-le zadnji so grešniki; zakaj protivijo se sv. duhu.

2.

Bojazen g. Protiča.

G. Stojanu Protiču v »Novem Zivotu« (12. marca 1921) ne ugaja demokratski predlog, da naj se naš državni jezik imenuje srbohrvatskoslovenski.

čes, to bo le pospeševalo nadaljnje diferenciranje hrvatskosrbskega in slovenskega jezika, to diferenciranje pa je tendenca čisto avstrijska. Avstrija je, ko je videla, da ne more Slovencev pomembiti, pomagala njihovo jezikovno diferenciacijo od srbohrvatskega jezika, kakor je tudi Slovaške odvajala od Čehov po jeziku in administrativni delitvi.

Ni dvoma, da je Avstriji bilo neprijetno, če je iz slovenskih krajev kdo gledal tja »preko« in se vzhodu približeval, četudi le z besedo, ljubeznivi glasom. Tu ima g. Protič prav. Moti se pa, če misli, da prinese demokratski predlog še povečanje diferenc v knjižnih jezikih. Izraz »srbohrvatskoslovenski« pomeni, da je naš državni jezik v bistvu en jezik, in to je glavno; vse ostalo prinese razvoj, a ta razvoj nikakor ne kaže v diferenciacijo...

3.

Ujedinjenje je dejanje, ne filozofiranje o dejanju.

V Zagrebu je bilo to, gori na Markovem trgu, v sabornici. Vršila se je tam dne 20. marca skupščina jugoslovenske Matice.

Na prostoru, kjer je nekoč sedel hrvatski ban grof Khuen-Hedervary, je sedaj sedel prof. Boža Markovič, pred vojno predsednik »Slovenskega Juga« v Beogradu, sedaj predsednik centralne Jugoslovenske Matice. Na predsedniškem mestu hrvatskega sabora je bil Slovenec, a v imenu regenta je skupščini govoril sedanji ban Hrvat Tomljenovič. Nikdo ni omenil plemenski niti operiral s plemenski imeni.

Pred skupščino in po skupščini so bile konferencije, a udeležili se jih niso zastopniki Slovencev, Hrvatov in Srbov, ampak zastopniki podružnic v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Osijeku in Mariboru. Nismo filozofirali o potrebi ali nepotrebnosti naravnega ujedinjevanja, ampak smo se ujedinjenini lotili dela in v tem je spas.

Dr. Fr. Plešič.

O italijanskem kaosu.

Poveljnik v Julijski Benečiji, general Enrico Caviglia, se je poslovenil od svojega vojaštva. V posebnem ukazu je rekel, da je vojaštvo vršilo svojo službo izborna in se ni strašilo nikakih neprilic in neugodnosti v krajih, pogostoma negostoljubnih in ne vedno prijateljskih. Občuduje potrpežljivost in dostojnost vojaštva, ki je prenašalo tako dolgo časa toliko in tako nezaluzenega izzivanja in toliko grenkosti. »Voi civili, voi vittoriosi« (vi, omikanci, vi, zmagovalci) ste morali toliko pretrpeti! Novo anektirano ljudstvo so učili ceniti kreposti in svobodne institucije naroda, ki je že tisoč let učitelj omike in kulture. Z veliko umerjenostjo so vršili vojski svojo nehalnežno službo, ko so bili tolikokrat poklicani, da varujejo javni mir in red.

Na Kastavščini se je že razkrilo, kako so poveljujoči višji častniki razlagali vojaštvu, da je prišlo med nevarne, zahrbtno, neomikane ljudi, da naj nosi zaradi tega vedno orožje s seboj in postopa strogo z njimi. Iz Caviglijevoga slovesa sveni tudi tak pouk. Zato se ni čuditi, da je bilo toliko italijanskega divjanja na zasedenem ozemlju, ko so generali med vojaštvo in do-

pripraviti do tega, da bodo plačali, kar so nalašč in sistematično uničevali. Kdor se ni vozil skozi one kraje Francije, ki so jih ti Huni uničili, ta nima niti pojma o njihovem divjanju. Ne govorim tu o krajih, ki so ležali v fronti in so, kar je umevno, popolnoma uničeni. Mislim zaledje, kjer so vse razstrelili, vse požgali, vse posekali, kar jim je pri umiku prišlo pod roke. Sadno drevice, ki je na stotine kilometrov daleč nasajeno ob večini cest, so požgali, dobro vedo, da bo trajalo leta in leta, predno bo novo zrastle. Stroje vseh tovarn v Franciji in Belgiji so ali odnesli v Nemčijo, ali pa, če tega ni bilo mogoče, razstrelili. Človek bi se zjokal, če vidi to strašno razdejano... Lloyd George je v svojem govoru na londonski konferenci v številkah označil nemški delegaciji bilanco njih divjanja. In sedaj se pravi: plačaj, kar si uničil!

Pariz je res moderni Babilon, département de la Seine, čegar središče je, šteje danes 300.000 tujcev, med temi 56.000 Belgijcev, 41.000 Italijanov, 20.000 Švicarjev, 27.000 Angležev, 23.000 Amerikancev in isto število Rusov, 2000 Nemcev, 1500 Čehoslovakov, 33 Azerbejdžancev, 6 Lichtenštincev in 1 državljani proste luke Gdanskega. Števila Jugoslovanov, žal, nisem mogel poizvedeti.

mače ljudstvo vrli jezo in nahujskali vojake proti domačinom. Ako je bil italijanski vojak sicer še tako dober človek, je moral posuroveti in podivjati na ukaz svojih poveljnikov. Pozvani so bili na jugoslovensko ozemlje, da vzdržujejo red in mir. Ker ni bilo nereda in nemira, so pa skušali napraviti ga. Izzivali so in v izzivanju poiskali žrtve, skombinirali zarote in upore pa gonili Jugoslovence pred vojaške sodnije in v gnile ječe. Potem pa so se postavljali, kako da delajo red in mir. In general Caviglia je v svoji gonji proti Jugoslovenom dosleden do zadnjega. Zato pa še v slovesu slika Jugoslovence za divjake, katere so učili italijanski vojaki lepim manir! Kdor se ne smeje, naj pove, kdaj se sploh smeje? Tako pravi primerno italijanska prislovica.

General Caviglia vara italijansko javnost s svojim poslovnim ukazom. Ali koliko jih je njemu enako vrednih, ki slično varajo javnost. Sploh hoče italijanska vlada, da mora biti ne le italijanska, marveč splošna javnost poučena o anektiranih Jugoslovenih tako, kakor njej prija, namreč, da je zajela nekaj stotisoč ljudi, katere privede iz njihovega nekulturnega stanja k pravi kulturi. Dobé pa se še tu in tam italijanski gospodje, ki povedo resnico o našem narodu. Tako je poročala te dni tržaška »Edinost«, da se je v pogovoru v vlaku neki visoki železniški uradnik čudil, da naši ljudje govore po dva, tri jezike, da so le redki, ki bi ne znali pisati in čitati, hvalil je naravno inteligenco Jugoslovenov in dostavil, da je vse to zanj senzacija, kajti poučen je bil o Jugoslovenih čisto napačno. Tako pač, kakor uči general Caviglia, ki označa dostojnega in pismenega Jugoslovca za divjaka, podivjanega in nepismenega italijanskega vojaka pa za pionirja prosvete.

Italijanska vlada hoče uveljaviti italijanstvo v Julijski Benečiji. Dežela je italijanski vojni plen. Jugoslovenci v deželi nimajo ničesar drugega storiti nego pokoriti se italijanskim zakonom pa raznim odredbam, naperjenim proti njim. Gospodarji v deželi, na slovenskih tleh, so Italijani. Zato pa se že v Postojni obnašajo tako arogantno. Z jugoslovenskimi odposlanci so v vladnih palačah v Rimu prijazni in polni obljub. Na pritožbe odgovarjajo, da so razne nevedčnosti plod sedanjih razmer, da pa se odnosi že zboljšajo, kajti v Italiji je doma svoboda in kultura. Te svobode in kulture nasujejo pritožnikom toliko, da je komaj odnesejo s seboj. Ko se vrnejo na svoje domove, pa izvedo, da so tačas fašisti poizve-

dovali po njih, kar pomeni, da je njihovo življenje in imetje v nevarnosti. Italijanska svoboda!

Skrajno grdo pa skrajno nevarno igro uganjajo italijanski vodilni možje s svojimi novimi sodržavljani. S to igro le še povečujejo kaos, v katerem se nahaja Italija. V terek je v italijanskem parlamentu pošil Turati, da je preteklo nedeljo opet tekla kri v raznih središčih Italije. V Milanu so izvršili fašisti ta dan brigantske čine. Potrdilo se je znova, kako stoji državna javnovarnostna služba popolnoma na strani fašistov. Ali se hoče pahnti deželo v meščansko vojno? Se ni potihnila Turatijeva tožba, pa se je že razvil novo klanje, nove bombe, novi požigi. Tako gre dan na dan. Italijan mori Italijana. Kako bo potem lepo delal z anektirancem, s »ščavom«? Kdor sam nima reda, ga ne more dati drugemu, kdor sam postopa barsbarsko, ne more dati drugemu kulture. Čedalje groznejša je nesreča, ki je zadela naših primorskih 600 tisoč Jugoslovenov s priklopljivo državi, ki ima na papirju napisane res lepe zakone, demokratično ustavo, s svobodo prežeto, na ulici pa nasilje, anarhijo. Ti naši trpini so pritegnjeni v italijanski kaos, in

kot britka ironija zvene Sforzove ponovne besede o italijansko-jugoslovenskem prijateljstvu. Izven ulice stoji Sforza, Giolitti pa jej je bližje, zato pa je na primer na pram primorskemu odposlanstvu poudaril, da bodo volitve v parlament silno važne za Jugoslovence, na kar je sledila razvrstitev volilnih okrajev, kakor so jih hoteli italijanski nacionalisti in fašisti in kakor jih niso prislili Jugoslovenci. Tik ulice pa stoji sezanski politični komisar, ki je svetoval te dni trgovcem na Krasu, naj kar lepo sami umejejo svoje slovenske napise, kajti sicer pridejo fašisti iz Trsta in oblast jim ne bo branila, da store, kar hočejo. Naval italijanskega divjanja narašča. V Primorju se zaganja vedno hujše v jugoslovensko ljudstvo.

Kritične ure se bližajo Italiji. Kolikor bolj dere ona v anarhijo, toliko večja mora biti naša skrb za red in mir, kolikor bolj si Italija izpodbija tla za dobro bodočnost, toliko bolj moramo mi stremiti po trdni in zanesljivi prihodnosti. V tej skrbi, v tem stremljenju tiči sila, ki prinese svoj čas v stajenje v naše Primorje.

K.

Občinske volitve v mestih.

Današnji »Uradni list« objavlja razpis občinskih volitev v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj. Občinske volitve se bodo vršile v terek, dne 26. aprila t. l. Ljubljana volitvi 43 občinskih odborov in toliko namestnikov, Maribor 40, Celje 32 in Ptuj 24. Volitve se vrše na podlagi volilnih imenikov za ustavotvorno skupščino. Ti volilni imeniki bodo razporeženi na vpogled dne 29., 30. in 31. marca, vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18., vendar pa niso dopustne nobene reklamacije proti tem volilnim imenikom. Kandidatske liste se morajo vložiti najkasneje tekem 5 dni po razgrnitvi pravomočnih imenikov, t. j. do vstetega 5. aprila in sicer v Ljubljani do 14. pri poverjenstvu za notranje posele v Ljubljani, v ostalih mestih pa do 18. pri dotičnih okrajnih glavarstvih. Ljubljana bo imela 14 voličev, Maribor 5, Celje 2 in Ptuj 1 voličev. Kandidatske liste se morajo spisati na uradno izdanem tiskanem obrazcu, ki ga

dobi vsak volilni upravičenec proti odškodnini od 29. marca naprej ali pri dotičnem občinskem uradu, ali pa pri poverjenstvu za notranje dela. Vsaj 8 dni pred volitvijo, t. j. do dne 18. aprila t. l. morajo one volilne skupine, ki svoje kandidatne liste vežejo, podati dotično pismeno izjavo poverjenstvu za notranje zadeve v Ljubljani po pooblaščenih zastopnikih. Vežanje kandidatnih list poverilni imenikov za ustavotvorno skupščino, tako se vrši tudi pri teh volitvah glasovanje s kroglicami. Glasuje se osebno, pooblaštila so nedopustna. Na dan volitve in dan poprej je točenje alkoholnih pijač zabranjeno pod najstrožjo kaznijo.

Politične vesti.

== Zbor zaupnikov JDS se vrši v nedeljo dne 3. aprila t. l. ob 10. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma.

== Dnevni red bo krajevnim organizacijam in političnim društvom JDS naznanjen s posebnimi vabil. Dostop imajo tudi vsi organizirani člani JDS proti vstopnicam, ki jih daje pri krajevnih organizacijah, oziroma političnih društvih JDS.

== Večina za ustavo. Beogradska »Pravda« piše 23. t. m.: Včeraj je bilo službeno, v posebno obvezni obliki javljeno ono, kar je g. Mih. Avramović v imenu zemljoradniške stranke že pred 10 dnevi v ožjem ustavnem odboru izjavil in kar smo mi javili že takrat. Po tej izjavi hoče zemljoradniška stranka glasovati za ustavo v celoti s tem, da se, ako potrebno, izreče proti posameznim členom, kakor sta člen 14. o tisku in člen, ki predvideva izdajanje uredb na osnovi zakon. pooblaščenja. G. Avramović je s tem naznačil jasno, kakšno stališče zavzame njegova stranka ter je dodal še svoje stališče glede rešitve agrarne reforme. Sedaj so lahko smatra, da v konstituenti ni več skupin, ki bi se glede ustave ne bile končno opredelile. Načrt ustave je že izdelan in povsem prirodno je, da je znano stališče vseh skupin glede te ustave. Vse so sodelovale in objektivno povedano: ustava bo delo sporazuma. Splošna politična situacija je razpram temu docela jasna. Za ustavo bodo glasovali: radikalci, demokratje, zemljoradniki, muzlimanje, slovenski kmetje in nekaj poslancev, ki ne pripadajo nobenemu klubu. Med te lahko štejemo gg. Trumbiča, Piletiča, Marka Gakoviča i. dr., a istotako tudi člani narod. social. slovenske stranke. Proti ustavi bodo glasovali: klerikalci in Narodni klub iz razlogov federalističnih, — socialisti iz načelnih razlogov, dasi je bilo mnogo njihovih zahtev sprejeto v ustavo, in končno komunisti. Izraženo v številkah: za ustavo bo glasovalo najmanje 260, a proti ustavi 103 (ne računši Radičevu skupino).

== JDS na Stajerskem. 20. t. m. se je vršil v Šoštanj občni zbor krajevnih organizacij demokratske stranke. V novni odbor so izvoljeni: predsednik nadučitelj Anton Skala, odborniki: notar Mat. Marinček, Ivan Verdnic, Jožef Drevčevšek, Fran Štor, Jože Armič, Jože Kovač, Miloš Tajnik, Ivan Smolnikar. Pred otvoritvijo občnega zborovanja se je predsednik Skala spominjal neodrešenih bratov, za katere se je nabrale med zborovalci 480 K, g. Kurnik pa je določil 620 K, ki jih je nabral med uradništvom velenjskega rudnika. — 19. t. m. se je vršil v Slov. Gradcu občni zbor tamkajšnje krajevnih organizacij JDS. V novem odboru so: predsednik sodni svetnik Ivan Romold, dr. Ferdinand Pirnat, Milan Tominec. Jo-

sipina Romaldova, Ana Peršuh, Karol Hmelina, Karol Barle in inž. Debevec.

== Seja ministrskega sveta. Beograd, 25. marca. Danes popoldne ob 16 in pol do 20. se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je najprej razpravljalo o Pašičevem in Davidovičevem pismu. Ob 18. so odšli ministri Pribičević, Krizman in Komanudi v demokratski klub, da konferirajo z g. Davidovičem in prisotnimi poslanci. Po povratku ministrov se je seja nadaljevala. Sprejeta je bila naredba o zemljoradniškem kreditu, ki znaša okoli 400 milijonov kron. Sprejeta je bila tudi naredba o invalidih. Nadalje se je razpravljalo o vprašanju dovoza konj iz Nemčije. (Srbija dobi namreč 8400 konj na račun vojne odškodnine). Nemčija se je obvezala, da bo te konje tekom meseca transportirala do naše meje.

== Pozicija vlade. Beograd, 25. marca. Pozicija vlade je v istem stanju, kakor je bila pred obžalovanjem vrednim incidentom, ki ga je zakrivil tašnik demokratskega kluba s priobčenjem Davidovičevoga pisma. Kakor se govori v parlamentarnih krogih, bo jutri podpisan ukaz o imenovanju novih ministrov in rekonstrukciji kabineta. Iz Beograda so odpotovali skoraj vsi poslanci.

== Ukaz o rekonstrukciji kabineta. Beograd, 25. marca. Kakor doznava naš dopisnik iz zanesljivega vira, bo predloženo jutri regentu ukaz o rekonstrukciji kabineta.

== Ljubi Vojnovič pri regentu. Beograd, 25. marca. Danes dopoldne je sprejel regent Aleksander v avdicionu Luj Vojnovič našega delegata pri trgovskih pogajanjih s Italijo. Regent je povabil Vojnoviča na kosilo.

== Odhod politikov in poslancev. Beograd, 25. marca. Nocoj so odpotovali v Zagreb ministri dr. Krizman, Luj Vojnovič in poslanca Samostojne kmetijske stranke Pucelj in Rojec.

== Kredit za prevoz naših vojni ujetnikov. Beograd, 25. marca. Na današnji seji ministrskega sveta je vlada odobrila kredit v znesku pol milijona francoskih frankov za prevoz naših državljanov, ruskih vojni ujetnikov v Vladivostoku.

== Vsenemški shod ob naši meji. »Neues Grazer Morgenblatt« od 25. t. m. poroča, da so se vršile te dni v Radgoni, Strasu in Cmureku vsenemški shodi, na katerih je poslanec Hampel govoril o »krivini« razmejitvi po mednarodni razmejitveni komisiji. Med drugim je povedal, da so prebivalci »nemške« vasi Kaplja proslili razmejitveno komisijo, naj prideli njihovo vas Avstriji. Jugoslovenci pa so na to poslali v Kapljo 100 mož močno posad-

ko. Hampel je vedel tudi povedati, da so prebivalci apaske kotline silno nezadovoljni pod Jugoslavijo. Končno je izjavil, da bo takoj po velikonočnih praznikih stavlil tozadevno interpelacijo v dunajski narodni skupščini. — Gospodje vsenemski naj le lepo molčijo in naj se ne vznemirjajo radi stvari, ki že zdavna ne spadajo več v njihov delokrog.

== Ponesrečen Radičev shod v Toplici pri Podčetrku. Zagrebška »Riječ« poroča: Na 13. t. m. je sklical Radičev shod v Toplici, ki je oddaljena 15 minut od Podčetrka na oni strani Sotle. Shod je bil namenjen v prvi vrsti štajerskim kmetom. Na shod je prišlo okoli 200 nemškutarjev in boljševskih elementov iz Pristave, Sv. Eme in drugih bližnjih krajev. Ko je vladni zastopnik po otvoritvi shoda sporočil, da je zagrebška vlada prepovedala shod, so ga napadle nabuhskane ženske in ga pobile na tla. Medtem so prišli orožniki, ki so rešili vladnega zastopnika iz rok nabuhskane mase. Ko so radičevci, ki so bili oboroženi s samokresi, opazili orožnike, so pobegnili na vse strani. Tako se je končal prvi Radičev shod na drugi strani Sotle.

== Češki nabori v Berlinu. Na poziv češkoslovskega konzulata v Berlinu so se vršili 21. t. m. nabori mlajših letnikov, starejši letniki pa so dobili dopustnice.

== Dunaj se boji češke okupacije. Iz Berlina poročajo na Dunaj, da sta Francija in Čehoslovaška sklenili zvezo za naslednje tri možnosti: 1.) ako nastane monarhističen prevrat v Nemčiji, Avstriji ali Ogrski; 2.) ako nastane boljševički prevrat v Nemčiji ali Avstriji; 3.) ako se Avstrija vsa ali vsaj deloma priključi Nemčiji. V vseh treh primerih posežeta zvezni državci po orožju. Čehoslovaška zaseda Nižo in Gorenjo Avstrijsko z Dunajem vrod. Čehoslovaška je na ta slučaj že docela pripravljena; general Diviš, ki je poveljnik čehoslovske čet na juž. Moravskem in ima svoj stan blizu nižje-avstrijske meje, zaseda Dunaj. Med Prerovim in Olomucem je 6. s. vojaštvo okupljeno za dve diviziji. Tudi 6. s. sanitetni oddelek so že pripravljeno. »Neue Freie Presse« pravi, da treba potrdila teh alarmatnih vesti še počakati. A gotovo je, da ima Dunaj v vseh kosteh hud strah. S češke strani se veš o zvezi s Francijo demantuje.

== Argentinja za Avstrijo. V Buenos Aires se je osnoval odbor, ki je za Avstrijo nabral posojilo 5 četrtink milijarde kron ter nakupil živil, blaga za oblake i. dr. Posojilo se vrne v nedoloheni dobi. Argentinska vlada je dovolila brezplačen prevoz preko morja do Hamburga; plačati bo le voznilno do Dunaja. Blago in živila se razdelje po čim nižjih cenah med najbolj potrebne, zlasti med obitelji. Tako znajo Avstrijci beračiti po vsem svetu, na severu in jugu, onstran morja ter pri vsaki narodih. In ker jih ni danes prav tako nič sram, kakor so bili poprej nesramno ošabni in predrzni, ima njih nesramnost tudi dandanes vedno lep uspeh. Znati je pač treba!

== Harding in Zveza narodov. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Harding ob sprejemu francoskega poslanika Fuserandea izjavil, da je sprememba 10. člena statutih zveze narodov minimum ameriških zahtev. Dokler se ta člen ne spremeni, ne more biti govora o pristopu Zedinjenih držav k Zvezi narodov.

== Japonske vojne priprave. Londonski »Sunday Express« poroča iz Tokija o japonskih vojnih pripravah in tudi, da bo leta 1927. japonska vojna mornarica najmočnejša poleg ameriške. Angleško vojno brodogrje bo komaj na tretjem mestu.

== Komunistični kongres v Moskvi. Kakor poroča »Rote Fahne« iz Londona, se bo pričel v Moskvi 1. junija kongres tretje internacionale.

Iz naše kraljevine.

== Češki in angleški novinarji na sarajevskem kongresu. Sarajevo, 25. marca. Novinarskega kongresa se udeležijo tudi delegati češkoslovskega novinarskega združenja in sicer Propok Vavrinek, urednik »Narodne Politike«, dr. Jaro Nebesky, urednik »Casac« in František Neplly, urednik »Venkovac«. Kakor poročajo iz Beograda, se udeležijo kongresa tudi beogradski stalni dopisnik »Morning Post« g. Liper.

== Število prebivalstva na Cetinju znaša na podlagi zadnjih podatkov 5481 oseb, od katerih je 3183 moških in 2298 ženskih. Inozemcev je na Cetinju 60.

== Henry Barbuse v Beogradu. V Beograd je dospel v spremstvu lastnika pariškega »Journala« g. Letelica znani francoski socialistični pisatelj Henry Barbuse, avtor romana »Ogenj«, ki je preveden na vse svetovne jezike. Barbuse je tudi eden glavnih sotrudnikov »Journala«. Njegov poseet v Beogradu je zvezi z organizacijo izvestijske službe med našo kraljevino in Francijo.

== Nove železniške proge v Dalmačiji. Iz Splita poročajo, da pride tja 5. aprila posebna komisija, v kateri bosta tudi pomočnik prometnega ministra Jelič in upravnik ravnateljstva državnih železnic v Zagrebu Frančič. Komisija bo šla iz Splita v Knin, da pregleda stanje dalmatinsko-liške železniške proge. V najkrajšem času se prične graditi tudi uska železnica od Zrmanja do Bihača in proga, ki veže Knin s Sunjem. Trasiranje te proge je poverjeno privatnemu podjetju inž. Putnika.

N vstajenju.

Po stoletja trajajoči križevlji poti svojega trpljenja je prišel končno slovenski narod do poslednjih postaj mučeniške Kalvarije, do katastrofalnega Rapalla in do aneksijskih proslav v Julijski Benetiji. In danes je narod razpet na križu.

Toda po Golgoti se prične vstajenje, in ko je dopolnjeno trpljenje, pride slava aleluje!

Vselej in neodvnljivo se zgodijo to, in naj denojo rimski bogotci še toliko pečatov na grob, naj prepuče še toliko vojakov vstajenje. Iz lastne moči je zlomil pečate Krist, iz lastne sile bo zlomil tudi jugoslovanski narod vse pečate in prepodil vse vojake. Ker vedno zmaga pravica, vedno triumfira ideja.

Golgota je višja od vstajenja, ker je v Golgoti vstajenje utemeljeno. Kdor ima silo in voljo, da prenese Golgotu kot Krist, ta je že na poti vstajenja.

Mi smo danes pred Golgoti in mi polagamo danes temelje k svojemu vstajenju, k našemu končnemu osvobojenju. Ali pa je v nas duh, da prenesemo vsako trpljenje, da premagamo vsako bol, da smo junaki take požrtvovalnosti, da se smehljamo, če teče iz nas kri! Na Golgoti nas čaka tako trpljenje, zato se moramo danes odločiti, če vzprejmemo breme Golgote.

Ni za nas drugega izhoda, kot da izročimo kakor Krist Bogu svoje duše in vzprejmemo to, kar nam je usojeno, ker drugače ni za nas vstajenja, ker drugače izdamo nam zveste brate in sestre tam preko.

Zato, narod, kvišku srca in z veselim srcem na pot, na Golgoti! Samo do Golgote, samo do križa je trpljenje, že korak naprej pa se začne vstajenje, že korak naprej nas pozdravlja aleluja odrešenih.

Težava ni v zmagi sami, težava je v boju za zmago. Zato se tudi ne bojimo za Vstajenje, ampak za Golgotu, za način, kako prenesemo višek trpljenja.

Prilagodimo se za trpljenje, usposobimo svoja srca za najtežjo požrtvovalnost in potem bo tudi Golgota za nas prijetna, in v predčustvu zmage niti ne občutimo ran na svojem telesu.

Kličemo Vas k vstajenju, opominjamo Vas, da prinesete vstajenje drugim, toda zavedajte se, da je Golgota nuja in da se jej ne ogne nihče. Tudi tisti ne, ki je iz bojazljivosti, toda s sramoto hotel iti mimo nje.

Častite spomin učenika, častite najboljše v sebi in postanite na Golgoti očisti glasniki vstajenja.

Neodrešena domovina.

— Usodni listi. Na dan aneksijske proslave je bilo vse Primorje preplavljeno z belimi, modrimi in rdečimi listi, ki so zbog svojega besedila zbudili Italijane v dno srca. Ti listi so imeli slovensko in italijansko besedilo. Slovensko se je glasilo: »Nočemo Vašega, vrnite nam naš! Aneksija Foense je pokopala Avstrijo, aneksijska Primorja bo smrt Italije! Italijansko besedilo pa se je glasilo: »Vrnite nam naše zemlje, drugače si jih vzamemo! — Drugi listi so nosili tudi v italijanski sledede besedilo: »Z današnjim dnem je postavljen temelj jugoslovanski domovini. Rapalska pogodba ni za nas drugo, ko cunja nezakonitega papirja. Rog jugoslovenskega ozemlja pomeni začetek nove vojne med Italijo in Jugoslavijo. Naša glava se vpgiba pred premočjo, toda naše srce koprni po svobodi. Grozno mesarsko klanje se pripravljavlj Aneksija kričel po mačevanju! — Fašistovski glasilo »Il popolo di Trieste« je posvetilo listkom cel uvodnik, najlepši dokaz, da so storili svojo dolžnost.

— Plebiscit. Italijanski listi so z razdelitvijo volilnih okrajev v Primorju zadovoljni. Poudarjajo, da bodo imele volitve plebiscitni značaj in ratiyo italijanske volilce, na volijo vsi skupno, narodno in naj se nikar ne dele preveč po strankah. Svojega plebiscitnega uspeha se že popolnoma gotovi. Čisto jasno dajejo razumeti, da pokaže Juliska Benetija pri volitvah svoje italijansko lice.

— V Ajdovščini je priredil dramatični kroček iz Gorice predstavo Meškove drame »Matia«. Igra je uspela dobro. Udeležba ogromna.

— Juoslovenske duhovnike v Istri preganjajo fašisti vedno nasilneje. Zasedujejo jih povsod, grozijo jim, tako da tak preganjan duhovnik ni nikjer varen svojega življenja. Med ostlim, na katere imajo fašisti posebno piko, sta duhovnika v Lovranu. Te dni so fašisti zopet obiskali župnika in zahtevali, da mora oditi tekem 8 dni. Zicer že ve kaj ga čaka. Župnik je bil že na škofiji pa ni opravičil nič, sedaj je komisar naprosil oba duhovnika, da naj ostaneta, da bo on posredoval itd. Duhovnika sta se naveličala mučnega sedanlega

Telefonska in brzojavna poročila.

PRORAČUN JUSTIČNEGA MINISTRA.

— d Beograd, 25. marca. V finančnem ministrtvu je v glavnih točkah izdelan proračun ministrtva za pravosodje. Proračun predvideva 90 milijonov dinarjev. Sedaj je treba regulirati samo še aktivno in pasivno bilanco. Brutto-dohodki od posameznih ustanov so za Bosno in Hercegovino predvideni z vsoto 4, za Slovenijo petih milijonov dinarjev, za Hrvaško in Slavonijo znašajo čisti dohodki nekoliko stotisoč dinarjev, vkljub temu, da je finančno ministrtvo zahtevalo v interesu pravilnega proračunavanja vsote, ki kaže brutto-dohodke. Kar se tiče dohodkov v Srbiji, v proračunu še ne stoji ničesar, ker se ti dohodki pošiljajo neposredno upravi fondov za fond za kaznilnice. Da bi se moglo videti, koliko je bilo upravi fondov poslanega, so delegati finančnega ministrtva zahtevali, da se tudi dohodki iz Srbije ustavijo v proračun. Kar se tiče ostalih delov proračuna, so skoro vse vsote znižane najmanj na polovico onih, ki so bile predlagane.

PO PLEBISCITU V SLEZIJI.

— d Opole, 25. marca. Po dosežanjem izpida ljudskega glasovanja imajo Nemci večino v 683 mestih in krajih, Poljaki pa v 597. Pri tem je treba vpoštevat, da imajo skoraj vsa mesta in večji kraji v glasovalnem ozemlju pretežno nemško večino, dočim so Poljske večine skoraj izključno raztresene po manjših podeželnih občinah.

ZA RAZDELITEV GORENJE SLEZIJE.

— d Pariz, 24. marca. Zborniški odsek za zunanje posle je kletnil pozvati vlado, naj se v interesu gorenje-slezijskega prebivalstva in evropskega miru takoj določijo meje v Gorenji Sleziji med Nemšijo in Poljsko skladno z versailleskim mirom.

NEMIRI V NEMCIJI.

— d Eisleben, 25. marca. Policija obvladuje položaj in je delavske skupine potisnila do Kreisfelda nazaj. Redarji so prijeli mnogo oseb.

— d Eisleben, 25. marca. Zasebni telefonski promet je od snoči naprej prekinjen.

— d Halle, 25. marca. Mestni obrati še ne poslujejo. Prebivalstvo

je popolnoma brez vode in deloma tudi brez razsvetljave. »Hallesche Zeitung« poroča, da se v bližini Leune z vso naglico nabirajo močje za rdeče bojne čete. Rdeče čete imajo 6000 dobro oboroženih mož. Za enkrat nameravajo te rdeče bojne čete še počakati. V razne kraje so bili iz industrijskih središč poslani močje, da bi nabirali bramborve za komunistično armado.

— d Essen, 25. marca. Na poziv lista »Ruhr-Echo«, glasila komunistične stranke za industrijsko okrožje Essen, se je danes dopoldne zbrala velika množica na Burgplatzu. Stirje govorniki so pozivljali množico, naj proglasi stavko, naj se preskrbi z orožjem in naj razoroži redarje.

AVSTRIJSKI KANCELAR O SVOJEM POTOVANJU.

— d Dunaj, 25. marca. Na današnji seji glavnega odbora je zvezni kancelar dr. Mayr poročal o svojih razgovorih v Londonu in Parizu in dejal med drugim: V Londonu so nam ministri zavezniških držav stavili vrsto vprašanj, ki se tičejo višine kredita, tozadevnih garancij, preskrbe za živili in premogom ter trgovine z inozemstvom. Zlasti je bil vprašan finančni minister, kako visoko se morejo ceniti carinski dohodki in dohodki od tobačnega monopola ter monopola za sol v zlatu. Finančni minister je cenil te dohodke na približno dva milijona funtov šterlingov na leto. Izrazil je upanje, da bo preučeno, avstrijski vladi v sporazumu z ljudskimi zastopništvom, da bosta došlo garancije za kredite. Predsednik je odgovoril, da je to samo ob sebi umevno. — Zvezni kancelar je vprašal konferenco glede vključenja zastavnih pravic. Na ta vprašanja je podal minister Chamberlain odgovor, ki je v bistvu znan iz časopisov in ki ga je zvezni kancelar zaradi važnosti prebral v doslovnem prevodu. Glede svojih razgovorov v Parizu je izjavil zvezni kancelar: Minister Louchet je zagotovil, da bo Avstrija dobivala 200.000 ton premoga na mesec več kakor doslej. Cena in pogoji se bodo naznanili prihodnje dni. Pri poslanski konferenci ter pri vladah v Londonu in Parizu je govoril zvezni kancelar o vprašanju odposiljanja molčnih krav in dobil pomirjujoče zagotovilo, da se bo delalo na to, da se odgodi izvedba te obveznosti mirovne pogodbe. — Glede zapadno-madžarskega vprašanja je naprosil merodajne činitelje v Londonu in Parizu, da se kar najhitreje izvede ratifikacija trianonskega miru in je to podrobneje utemeljil. Zagotovilo se mu je, da se bo izvedla ratifikacija po dotičnih parlamentih kmalu po Veliki noči. — Zvezni kancelar dr. Mayr je potem poročal o svojem obisku pri švicarskem zveznem predsedniku in švicarski zvezni vladi in je dejal, da se mu zdi politično in finančno ugodna rešitev, da se bo kreditna akcija vršila pod vodstvom zveze narodov. Kompetentni finančniki, s katerimi je avstrijska delegacija že večkrat prišla v dotiko, menijo, da se bodo potrebni krediti za Avstrijo mogli dobiti z normalnimi pogoji na dosedaj dovršeni podstavi. Kredite, katere potrebuje Avstrija, more odseti dobiti samo proti posebnim jamstvom.

— Mi moramo, je zaključil zvezni kancelar svoja izvajanja, postaviti naše odnose do inozemstva na skupno podlago. Ob tem ne moremo pogrešati podpore in sodelovanja zavezniških in nevtralnih držav, ker bi se nam sicer ne odprli finančni trzi. Naš položaj zahteva, da se ogenemo vsaki zamudi in da kar najhitreje naredimo preizkušnje, ki se da kakor upam izvesti.

ZVEZA NARODOV IN AVSTRIJSKI PROBLEM.

— d Zeneva, 24. marca. Finančna komisija zveze narodov se sestane v ponedeljek v Parizu, da prouči avstrijski problem po nalogu vrhovnega sveta.

ČESKOSLOVAŠKA IN MADŽARSKA.

— d Praga, 25. marca. Gospodarska pogajanja med Madžarsko in Českoslovaško se bodo vršila od 15. aprila do 15. maja menjaie. enkrat v Pragi, drugič pa v Budimpešti.

KOMUNISTIČNA ZAROTA V UZHORODU.

— d Praga, 25. marca. »Venkov« poroča iz Uzhoroda: Tukajšnja policija je zasledila jako razširjeno, državno nevarno propagando komunistov, ki delujejo skupno s komunisti na Češkem. Pri raznih osebah so zaplenili mnogo hujskarskih letakov za brošure, katere so iz Liberca poslali v karpatsko Rusijo, Zaradi te propagande so are-

tirali Mihaela Horvatha iz Munkeveva in urednika komunistične »Pravde« Mendka.

KRUSNE KARTE V ČESKOSLOVAŠKI.

— d Praga, 24. marca. (Radio Grič) Koncem mesca marca se sestane generalni češki gospodarski svet, ki bo razpustil urade za razdelitev žita in ukinitil krušne karte.

NEMIRI V ITALIJI.

— d Rim, 24. marca. Iisti poročajo iz Florence: Komunistična skupina je vdrla v železarnice San Giovanni Val d'Arno. Prvi inženir in drugi tehniko so se postavili v bran. Pri tem je bil en inženir ubit. Morala je nastopiti policija, ki je več ljudi aretirala.

Dr. Friderik Lukan, agrarni direktor:

Agrarna reforma in politika.

»Napreje« je, v št. 65 z dne 22. maja 1921 čutil potrebo, izraziti svoje ogorčenje nad poslovanjem agrarne direkcije.

Ne bi se smatral poklicanim, reagirati na ta članek v javnosti, če bi se slo le za gralo konkretnih odredb. Uradno postopanje bi bilo v tem slučaju opravdati edino le predpostavljeno oblasti. Docela jasno mi je pa, da nastop »Napreje« ni narekovan od skrbi za haje prezbrane kmetje in delavce, in — soditi po dosedanjih izkkušajah — tudi ne od skrbi za kruto žaljenje slovenskega jezika, nego ta burja je zapihala le zgolj iz politične luknje in nasičena je z vsem občajnimi nečednimi političnimi plini. Ker je razum tega prizadeta tudi moja osebna čast in čast uradništva agrarne direkcije, si dovoljujem na omenjeni članek na kratko odgovoriti.

Prav dragoceno je priznanje »Napreje«, da je dosedanje delo na polju agrarne reforme aktivum demokratske stranke, ker se je predvsem ona za agrarno reformo največ brnila in sicer ne samo v teoriji, kot mnogi drugi, nego tudi v praksi. Ne dvomim o tem, da bi bila možna naltj stranka boljšega »general«, vendar sem si v svesti, da je agrarna direkcija navzlic vsem težavam dosedaj izvedla to, kar je bilo pri obstoječih razmerah v okviru obstoječih zakonov možno. Vsi dosedanj zakoni so predhodni in imalo pred vsem namen:

1. Izdati veleposelstniško zemljo v zakup poljedelcem, ki nimalo dovolj zemlje.
2. preskrbeti ubožno kmetstvo prebivalstvo z drvni za stavbo in kurjavo.
3. zavarovati stvarno veleposesti pred odtuitvijo in oskodovanjem s slabim gospodarstvom do izvršitve agrarne reforme.

Tem trem nalogom je posvečala dosedaj agrarna direkcija vso pozornost in se je trudila izvrševati jih v političnem in vsakem drugem oziru popolnoma nepristransko, oziroma se zgolj le na gospodarske potrebe in na pravice, zajamčene po zakonu.

Agrarna reforma v Sloveniji torej ni bila nikaka domena JDS, ker stranka nikdar ni zahtevala pristanskega postopanja, pač pa je na prošnjo prizadetih vedno porivala, če je voz reforme iz drugih razlogov zastal.

»Napreje« sam prizna, da se je zakupodaj izvršila. Priljavim le še, da so se ustanovili med tem okrožni agrarni uradi s primernim številom strokovnjakov in izvolili agrarni odbori, ki omogočajo, da se vrši baš kar revizija zakupodaje točno v smislu zadnje ministrske naredbje o štiritletnem zakupu. V Prekmurju, kjer so najtežavnejše razmere, vrši te dni omenjeno revizijo poleg okrožnega agrarnega urada komisija, obstoječa iz treh strokovnjakov in enega pravilnika; pritegnjeni so agrarni odbori, zadruge in celokupna politika, da ne bo preporovov. Ostala dva okrožna urada, ki žal ne razpolagata čez razmeroma toliko zemlje, vršita revizijo samostojno.

O drugi panogi delokroga agrarne direkcije t. j. oskrbovanju potrebnih kmetovalcev z lesom za kurjavo in stavbo »Napreje« sploh prevladno molči. Bog ne daj kaj pohvaliti ali vsaj priznati. Omenjena oskrba se je izvršila na breme veleposestev povsod z vso skrbnostjo in brezobzirnostjo in se je pri agr. operaciji vsaka opravljena prilžba strank brez izjeme vpoštevala. Storiilo se je celo več, kot dovoljujejo dosedanj predpisi. Skrbelo se je v mnogih slučajih, da se je olajšala oskrba konsumnih centrov z lesom za kurjavo in da se je preskrbelo premogovništvo z jamskim lesom. Tudi hitne lesne industrije, ki je razvita v posameznih občinah, se ni puščalo v nemar.

Agrarni direkcija odklanja torej sploh vsak odtik, da ne bi bila vršila po možnosti v polni meri svoje dolžnosti. Da pa je ljudstvo morda zbežgano in vznevoljeno, ni krivda agrarne direkcije in tudi ne nemškarskih uslužbencev veleposestev nego odno le komunistov in drugih — istov, ki vzbuhalo v ljudstvo tek po zemlji, ki daleko presega okvir, zahtijan po dosedanjih zakonodajni agrarne reforme. More li agrarna direkcija in celokupna JDS za to, da v posameznih okrajih sploh ni veleposestev ali pa da so teki plimeli, da niti potrebam domače občine ne zadoščajo? Če pristanj-

— d Peruggia, 24. marca. Pri partitični manifestaciji je bil ranjen fašist po streli iz puške. Njegovi tovariši so vdrli v Delavski dom in ga razdejali. Potem so razobesili na mestni hiši narodno zastavo in zahtevali demisijo socijalno-demokratskega občinskega oblastva.

OFENZIVA PROTI TURKOM.

— d Carigrad, 24. marca. Včeraj se je pričela grška ofenziva zoper kemaliste.

— d Atene, 25. marca. Poveljnik čet na smirenski fronti javlja začetek grškega napada v odseku Ušak. Poveljnik je izjavil, da so letalci ugotovili, da Turki beže v neredu.

kuje sveta in lesa, za agrarno direkcijo ne more pisariti. Da izvede pa v tem oziru popolni komunistični program, v to po zakonu ni legitimirana.

Preostala še tretja točka delokroga. Pri vseh veleposestvih se je z vključbo zagotovilo, da je vsakršna odtuitba brez pravnojavne ministrstva nemogoča. »Takozvani« nadzorniki so imeli nalogo, da pazijo na intaktnost inventarja in na to, da se na veleposestvu racionalno in intenzivno gospodar. Nadzorniki so bili skoro brez izjeme le strokovnjaki, izposojeni po večini iz statusov gozdarskega oddelka in povorjenstva za kmetištvo deželne vlade. Vse nadzornike strokovnjake je glavno poverništvo takoj po ustanovitvi od službe odvezalo. Dosedaj ni bil prilavljen agrarni direktor niti en slučaj odprodaje inventarja. Tudi slučaj slabega gospodarstva so le redki in v vseh teh slučajih so se storili od agrarne direkcije koraki, da se jih sanira. Po izvršitvi zakupodaj preostane veleposelstnikom itak le še prosti maksimum po 75 ha poljedeljskega zemljišča; to so večje kmetije, ki se — lahko se reče — po večini vzmno upravljajo. Poseben značaj ima gozdna uprava. Naloga agrarne direkcije, oziroma njenih podrelenih organov je, oskrbovati iz veleposelstniških gozdov revne kmetovalce. To se je, kot omenjeno, točno izvrševalo. Agrarna direkcija in gozdarski oddelki deželne vlade morajo pa pred vsem paziti tudi na to, da se z čezmernim izkoriščanjem ne kvari gozdne substance na škodo narodnega gospodarstva in agrarne reforme. V vseh slučajih brez izjeme se je dopuščala le sočnja letnega prirastka. V slučajih, kjer so gozdna posestva večjega narodnogospodarskega ali političnega pomena, je agrarna direkcija, že predno se je »Napreje« sploh o tem sanjalo, predlagala uvedbo državne uprave. Državna uprava je bila via facti upeljana pri vseh večjih veleposestvih izgubljene Koroške ter na veleposestvih Mokrice in Snežnik; predlagana pa je bila tudi že davno za vsa veleposestva v Prekmurju ter za posestva Mislinje in Kočevje-Soteska. Da pristojna ministrtva državne uprave še niso odredila, utezne ovirati poleg formalnih in drugih potežkoč tudi velikansko pomanjkanje strokovno izšolanih organov, na katerem boleha že vse časi tudi agrarna direkcija sama. Seveda strokovnjakov po metodi komunistov bi ne manjkalo, vendar pa agrarna direkcija vočigled ruskim razmeram nima poguma, prevzeti za take predloge odgovornost. Kar se tiče jezikovnega vprašanja, bodi omenjeno, da so prejeli vsi nadzorniki ukaz, paziti na to, da se uvede slovensko knjigovodstvo in dopisovanje; pri večjem številu veleposestev je tudi faktično uvedeno. Da pa stvar preko noči ni izvedljiva, ni bo pritrilil vsak uviden človek, zlasti če upošteva vsestransko pomanjkanje strokovno izobraženih moči. To pomanjkanje je tudi vzrok, da se dovoljajava uporaba posameznih politično indifrentnih tučcev, dokler ni zanje nadomestila; tudi državna uprava ne bo mogla brez njih izhajati. V nobenem slučaju pa se ne dovoljajava nastavlitev novih moči, ki ne bi bili naši državljani.

Končno še o zlatom obloženem oslu! »Napreje« in njegovi strankarski korarji morajo menda to basen kaj dobro poznati. Uradniki, kolikor jih jaz osebno poznam, jo poznamo dosedaj le iz zgodovine. Naš kruh je skromen, je pa, vsaj pri nas, čisto tudi grenak, kar ti ga sme vsak lopov pri vsaki priliki opljuvati. Če sem jaz ali pa kateri drugi uradnik agrarne direkcije podkupljen, kar po ovinkih jasno namigava »Napreje«, sodimo v kriminal in ne na naša službena mesta. Če je znan »Napreje« tudi le en sam tak slučaj, naj se ne skriva za pavšalno sumničenje in namigavanje! Gospodje uredniki ali njih izvoštitelji naj imajo pogum, da mene ali kakega drugega krivca z navedbo faktov in dokazov javno obtožijo! Če tega ne store, moram smatrati, da je gospodom le na tem, da pljuskelo po lastni zadnje čase toliko po časopisu prekladani nesnagi. Naj nade vsaj nekaj kanjice tudi na čane drugih strank, da se lastni slabi vonj nekoliko bolj polzguhl!

O položaju notarskih kandidatov.

V zadnjih letih in to od prevrata sem, napadalo se od časa do časa vebementno po slovenskih listih notarske zbornice, njih funkcionarji, posamezni notarji in notarji sploh. Da ni napadi izviralo iz krogov notarskih kandidatov, o tem ne more biti nobenega dvoma. Seveda na ne trdimo, da se udležujejo te gozde vsi notarski kandidati. Se le med njimi treznih in pametnih mož, ki vedo »napraviti« notarsko disciplino in ugled notarskega stanu. Te vrstice se nanašajo le na one malokontentne in boljše-

viško navdahnjene kandidate, ki pozabljajo na svojo čast in dalečo duška nepostojno in nenremišljenim napadom na notarske funkcionarje.

Vračanje le, li so ti napadi, ki se spravlja v javnost, opravičeni ali ne?

V splošnem gredo pritožbe tleh notarskih kandidatov:

- a) da morajo predolgo čakati na imenovanje notarjev;
- b) zaradi plače,

Ko so se ti ljudje posvetili notarske-
mu poklicu, so se morali zavedati, da bodo
moralni več let čakati, predno postanejo no-
tariji.

Če so se pa tega zavedali, potem si bi
moralni poiskati drugo službo, pri kateri bi
prišli preje do samostalnosti — in takih
prilik je bilo ob prevaru dovolj pri justici
in upravi — ali pa morajo molče vztrajati
v svojem notarskem poklicu, dokler pri-
dejo na vrsto. Storiili pa niso ne enega ne
drugega, pač pa so se podali v javnost,
češ, da jim ta zboljša položaj, — podali so
se tedaj na popolnoma kriva pata.

S silo, zabavljajenim in napadanjem se
ničesar ne opravi. No, res je, da čakajo
notarski kandidati čez zakonito predni-
sano prakso na notarsko mesto. Ali pa niso
tudi sedanje notariji najmanj toliko, če ne
dalle brez zabavljanja in miriranja čakali
na notarsko mesto, nego sedanji notarski
kandidati?

Za to naj služi nastopni izkaz:

Predno so postali notariji so službova-
li kot notarski kandidati: notariji: Josip
Smodej od 13. oktobra 1885 do 24. avgu-
sta 1897, tedaj skoraj 12 let; dr. Fran Hor-
vat od 17. januarja 1888 do 2. julija 1898,
tedaj 10 in pol let; Karl Pleiweis od 3.
aprila 1888 do 17. julija 1898, tedaj čez 10
let; Anton Galle od 11. avgusta 1888 do
12. junija 1899, tedaj skoraj 11 let; dr. An-
drej Kuhar od 1. septembra 1888 do 12.
junija 1899, tedaj skoraj 11 let; Mate Haf-
ner od 16. decembra 1889 do 31. maja 1901,
tedaj čez 11 let; Josip Rohrmann od 7. no-
vembra 1892 do 13. decembra 1903, tedaj
11 let; dr. Ivan Stolan od 2. decembra 1903
do 16. januarja 1916, tedaj čez 12 let; dr.
Josip Krevl od 20. junija 1904 do 16. ja-
nuarja 1916, tedaj okoli 12 let; dr. Vilko
Maurer od 13. decembra 1904 do 16. janua-
rja 1916, tedaj čez 11 let; Fran Burger od
7. aprila 1904 do 16. januarja 1916, tedaj
čez 11 let; Josip Kolenc od 22. januarja
1905 do 18. januarja 1916, tedaj skoraj 11
let; Fran Krišper od 7. februarja 1906 do
24. aprila 1920, tedaj čez 14 let.

Poglejmo si, koliko prakse imajo se-
danji kandidati: Rudolf Kramer čez 12
let; Mastnak Fran čez 10 let; Ferdinand
Križan čez 10 let; Avgust Kolšek čez 10
let; dr. Ivan Oraščič okoli 10 let; Janko
Svetičič okoli 10 let; dr. Fran Prisljan čez
9 let; Emerik Cencik čez 7 let; dr. Ljudevit
Grobelnik čez 7 let; Anton Zevnik čez 13

let; Josip Kenda čez 9 let; Stevo Šink čez
9 let. Pripomni se, da so ti zadnji trije kan-
didatje služili v območju notarske zbornice
v Trstu in so semkaj pristopili po laški
invaziji, odnosno po prevratu. Vsi drugi
so mlajši in ne pridejo tukaj v poštev.

V teku tega leta pride priložno 9 kan-
didatov do notarijata, ker je 9 mest razpi-
sanih. Iz zgorajšnjega izkaza sledi, da se-
danji kandidati ne čakajo nič dalje, nego
so čakali njih predniki, nasprotno, sedanji
notariji so čakali daljši časa na notarijat, ne-
go sedanji kandidati. Na tem pa niso kri-
va ne oblastva, ne notariji, marveč vlada-
joče razmere.

Naravnost nesramno pa je očitanje
tistih malkontentov, da se imenovana no-
tarjev zavlčujejo, da se pridržijo kandi-
datije dalje v službi, kakor je to pisal neki
slovenski list.

Z ozirom na ta navedena dejstva, pri-
tožba kandidatov glede čakanja ni uteme-
ljena, kdor pa noče čakati, naj si zbere
drug poklic.

Kar se plača tiče, je to stvar dogovora
med šefom in kandidatom. Pri tem pa ne-
kateri gospodje popolnoma prezirajo, da so
v službi zasebnika, ki mora skrbeti za
se in za svojo rodbino, osobito za primer-
ljaj delanost in za svoje smrti.

Upoštevati je nadalje treba, da vživa
kandidat pri svojem šefu prakso za svoj
poklic, katerega bo svoj čas izvrševal.

Naravnost podlo in pobalsko je, če se
dotičnik, ki ne kaže v sebi niti trohice
stanovske časti, osmeli očitati notarijem
zaslužek. Do takih očitanih inoram svojim
delodajalcem se doslej niso povsneli de-
lavci nižjih slojev, torej možje brez
akademskih izobrazbe.

Ti neofitani in boljševiški elementi
med notarskimi kandidati — in le te im-
amo v mislih — popolnoma prezirajo, da so
člani notarske organizacije in da le njih
prokleta dolžnost, čuvati čast in dostojan-
stvo notarskega stanu.

Tega dostel niso storili. — Nasprotno
mulelo javno zoper notarski organizem,
spodkopnule notarski ugled in pljujejo v
lastno škodo.

Toliko v poljasno javnosti.
Notarska zbornica v Ljubljani
dne 18. marca 1921
Zbornični predsednik:
A. Hudovernik.

doma. Kabinetna pisarna Nj. Veli-
čanstva kralja je dala potom pred-
sedništva deželne vlade za Slove-
nijo najvišje odobrenje, da hotel
»Esplanade« nosi v bodoče ime
»Aleksandrovo doma«.

Običinske volitve na Stajerskem.
Kakor znano, so razpisane občinske
volitve za mesto Maribor na dan 5. ma-
ja, v občinah sodnih okrajev Sv. Len-
art in Slov. Bistrica na dan 3. maja, v
mariborskem sodnem okraju pa na dan
6. maja. Razglasi o razpisu volitev se
bodo nabili po občinah teh okrajev 2.
aprila. Imeniki bodo razgrnjeni v vpog-
led od 5. do 7. aprila, kandidatne li-
ste pa se bodo vlagale od 8. do 12. aprila.
Imeniki so nespremenljivi.

— Potni listi za inozemstvo se
smejo izdati samo osebam, katere se iz-
kažejo s potrdilom pristojne davne
oblasti, da so vse državne terjatve po-
polnoma izplačale.

— Bankovci po 1 dinar. O pri-
liki tiskanja relacij na državnih
bankovcih po 1 dinar se je prime-
rila pri tiskanju teksta v cirilici
večja napaka, in sicer v besedi
»kruna« tako, da je črka u prišla
pred črko r. Za to napako bo do-
tični uradnik kaznovan z največjo
kaznjico, ki jo predvideva tozadev-
ni zakon. Da ne bi država vsled te
napake trpela obšutne škode, se je
sklenilo, da se ti bankovci izročijo
prometu, ker je tisk v latinici pra-
vilen. To se javlja občinstvu, ki se
opozarja na to, da so ti bankovci
polnoveljavnji. Iz ministrstva fi-
nanc.

— Ugotovitev. Svoječasno je beo-
gradski »Balkan« poročal, da se nahaja
v odboru za povratek Habsburžanov na
prestol v Gradcu tudi g. Knaflič, bivši
šef novinarskega urada v Sarajevu,
katere vest smo spomeli tudi ml. Z ozi-
rom na to vest nam piše g. Knaflič iz
Sarajeva: Ker imam na Slovenskem
dosti znanecv, zato sem primoran Vas
prostiti, da konstatirate, da je rečena
vest »Balkan«, v kolikor se tiče ose-
be Knafliča, bivšega šefa Novinarskega
urada v Sarajevu, absolutno napačna.
Kajti jaz Josip Knaflič, bivši šef
bos. here. presbira, se nahajam tu v
Sarajevu, od koder se že od leta 1916,
nikamor premaknil nisem in ne stojim
s tistim »habsburžanskim odborom« v
Gradcu v nobeni zvezi, niti v sanjah
ne.

— Nove hiše v Ljubljani. Ka-
kor čujemo, prično se tekom letoš-
njega leta z gradbo svojih poslo-
pij »Prometni zavod za premog«, ki
zgradi svojo hišo na stavbišču biv-
še predilnice, Češka industrijalna
banka, ki zgradi svojo hišo na Pru-
lah, in Gospodarska banka, ki
zgradi svoje poslopje na Miklošič-
čevi cesti poleg Tavzeve hiše.

— Velikodušno darilo. Ob pri-
liki svojega godu je podarila ga.
Pipa Arko »Tavčarjeva« v novo
ustanovljenemu pevskemu društvu
»Sava« v Zagrebu 10.000 K. Odbor
pevskega društva »Sava« izreka go-
spej za to velikodušno darilo iskren
zahvalo.

— V počastitev spomina pok. dr. Ivana
Oražna je darovala tiskarna Hrovatin
Jugoslovnski Matič K 480.

— Za dijaško podporo dru-
štvo »Radogaj« kot prispevek za
njegovno ustanovno glavnicno je da-
roval namesto venca na grob svo-
jega prerano umrlega prijatelja dr.
Ivana Oražna g. Ivan Hribar, iz-
redni poslanik in pooblaščen minister
naše Kraljevine v Pragi, znesek
po 500 K.

— Sokolu v Kostanjevici je daro-
val br. L. Bučar 200 K namesto venca
na prerani grob saveznega staroste br.
dr. Oražna.

— Za šentjakobsko napredno knjižni-
co je daroval g. Feliks Franzl v počastitev
spomina svoje pokojne gospe soproge 400
kron. mesto venca na njeno krsto pa go-
spod. ki noče biti imenovan, 300 K. Najlep-
ša zahvala obema in naj bi se tudi drugi
večkrat spominjali te kulturne naprave! k

— Darilo. Podružnica Jadranske ban-
ke v Ljubljani je darovala v podpori
sklad »Društva slovenskih lepotočevcev«
v Ljubljani vsoto K 1000. Za velikodušni dar
preiskrvena hvala! D. S. L.

— Belokranjske pisance, delo učitelja
Božo Račiča, so prodajalo v korist Jugos-
lovnski Matič v trgovinah: Magdič, na-
sproti glavne pošte in Sterk na Mestnem
trgu. Zelo lepo izdelane belokranjske pi-
sanice se prodajale dobro, zato opozarjamo
vse, da se podvzajajo z nakupom, ker je
njih število zelo omejeno.

— V Ribnici se je vršila dne 20.
marca žalna manifestacija za zasedeno
ozemlje, katere se je udeležilo veliko
število ljudi vseh slojev. Govoril je v
imenu Jugoslov. Matice g. Anton Mer-
vič. Temu govoru sta sledili deklaraci-
ji Minerij (J. Gruden) in Naš narodni
dom (S. Gregorčič) ter alegorična sil-
ka »Morje plakov«. Manifestantje so se
na to mirno razšli s trdno voljo: naših
zaslužnih bratov ne zapustimo! Mla-
dina je razprodana ta dan za 800 K
razglednice neodrešene domovine.

— Zavržitev pujskega mostu čez
Dravo. Radi popravil drugega dela le-
senega mostu na Borlu čez Dravo bo
od 29. t. m. pa do zadnjega mainika ne-
mogoč promet s težkimi vozovi čez
omenjeni most. Težki vozovi bodo mo-
rali ta čas čez Ulmov brod ali pa čez
Okič na St. Vid.

— Kupčija s krompirjem po Gorenj-
skem je sedaj pred sadenjem prav ži-
vahna. Ker ga ponekod manjka za se-
ma, drugim ljudem pa za hrano, se vse

pokupi, kdor hoče kaj prodati. Cene
so za to za kilogram po K 330—250.
Gorenjski krompir je pa glede kvalite-
te prvovrsten.

— Naša stara »Ižanska ovcina«. Od
leta do leta izgublja ta cesta tisto pri-
kupljivo staro lice, ki so jo od botanič-
nega vrta po do Mokarja na Karolin-
ski zemlji krasili ob obeh straneh vi-
soki stari topoli in lična jagnjeta. Da-
nes je siromašno zaraščena in prazno-
ta seva ž nje kakor iz tivolskega go-
zdiča, kjer je vandalizem podvignih
tolp uničil gozdno kulturo, kjer jo je
mogel. Treba bo tam kot tu zasajati
mlado drevje, da dobi šetalec ob vro-
čem poletju vsaj malo hladilne sence.

— Kje je obljubljena varnostna
ogroja? Sedmo leto že teče, odkar je
Grubarjev kanal poglubljen in odprt.
Na obeh straneh — od vjošnice do že-
lezničnega mostu — se nahajata ob
strmem nabrežju hodni poti tik ob
škarpi. En sam napaden, neprevlečen
korak v noči, pa si s pota po škarpi v
globoki derebi Ljubljanici. Ob tem po-
tu je bila projektirana skozi doli mo-
na ograja, pa je še danes ni! Kaj neki
mislijo pri odboru za osuševanje Bar-
ja? Rešilnih čolnov in stojnjic niso po-
stavili v kanal ob strmem nabrežju pa
puste ljudi hoditi v življenjski nevar-
nosti.

— Koroški begunec se vabilo na pri-
jateljski sestanek, ki se vrši dne 28. t. m. ob
7. zvečer v gostilni pri »Majarončku«, Sta-
ra pot 1, nasproti dž. bolnice. Pridite vsi!

— Kolo jugoslovnskih sester v
Celju. 31. t. m. se vrši v Celju ustanov-
ni občni zbor Kola jugoslovnskih
sester.

— Poverjenosti Slovenske Matice
za Maribor in okolico je prevzel za te-
koče leto g. R. Pleškovič, Stross-
mayerjeva ulica št. 26.

— Pozdravi naših vojšnikov. Iskrene
pozdrave in veselo veliko noč vsem pri-
jateljem in znancom: Slovenski vojniki 6.
konjenškega puka, III. eskadrona v Sara-
jevu pošiljamo vsem znancom in prijate-
lem iz tujine priscrne pozdrave: Kaplar
Josip Telč, Izavas pri Ložu; Tomček Bo-
hinc, Medvode; Andrej Debevc, Stara Vrh-
nika; Rubi Jelovšek, Vrhnika; Josip Gor-
jup, Kramplje pri Novi vasi; Matija Švigelj,
Lož; Ivan Novak, Sv. Križ pri Ljutomeru;
Franc Kovač, Stari trg; Avgust Ozmeč,
Ormož; Jakob Domanjko, Sv. Jurij ob
Ščavnici; Franc Sket, Šmarje pri Celju;
Mihael Gaver, Sv. Miklavž pri Ormožu;
Jože Košir, Kranjska gora; Ignac Vrhovec,
Velika Loka; Andrej Papež, Tržišče pri
Mokronogu; Janez Podmiljšak, Blagovica;
Janez Sršen, Golo pri Vodcah; Ivan Do-
lene, Vrbljeni pri Igu; Janez Zibert, Ptivka
pri Kranju; Jožef Težak, Drazomlja vas,
Metod Gašparin, Smokuč pri Zirovnici; Iv.
Zepič, Krize pri Trzinu; Simon Erlich,
Rateče pri Kranjski gori; Franc Grmovšek,
Brezice; Dominik Primc, St. Vid pri Zatič-
ni; Jernej Simenc, Laze. Slovenski fantje
od 15. pešadijskega puka, I. bataljona v
Sarajevu, Miloš Privšek iz Hrastnika, Jan-
ko Motičnik iz Trbovelj; Grabnar Karl
(pod Vrbanočevci); Križnik Ivan, Stor Fr.
iz Motnika, Filip Mošnik, Spittalč; Vincenc
Urankar, Krašnja; Peter Obervalder, Dom-
žale; Jakob Grčar, Palovče; Franc Repnik,
Rudnik; Jakob Hribar, Selo; Vincenc Pi-
stotnik, Blagovca; Florijan Kregar, Ravne;
Jakob Koželj, Lantše; Ignac Koblič, Jar-
še; Edvard Videgar, Jože Pirnat, Mihael
Kmetič, Trzin; Herman Flerin, Nevlje, An-
drej Koželj, Zupanje nllve; Ursič Ivan,
Koželj Franc, Tina Balantič, Blisterica,
Narobe Franc, Cerklje, vsi 9. peš. puk mi-
traljezko oddelene v Negotinu v Srbiji,
Kaproli Kmecl Karol, Medved Ludvik,
Stodič Marth Redovi Pečnik Lorenč, Smo-
leč Andrej, Birk Anton, Knovs Jože, Košir
Luka, Rodič Franc, Arh Ivan, Klančičar
Franc, Verstovšek Mihael, Popič Mihael,
Skube Jože, Mikar Jože, Avsec Jože,
Joklič Jože, Šrihar Franc vsi od 1. bat.
I. div. II. puk teške artilj. na trdnjavi Ko-
bala, Dalmacija. Janko Mesec, Ivo Zirov-
nik, Pregelj Jože, Brodnik Jože, vsi iz
Ljubljane; Leopold Jesenko, Lovro Legat,
Zirovnica, Gorenjsko; Zagorec Franc,
Poljsnik pri Litiji; Jerman Jože, Zagorje
ob Savi; Hočevar Stanko, Ivan Panlič,
Lovšin Ivan, Ribnica; Ovca Anton, Flerin
Karol, Peterca Ivan, Domžale; Dermota
Fran, Kropa vsi pri 3. čet. II. bat. 9. peš.
puka v Negotinu, Srbija.

— Za voznike. Z ozirom na to, da
se je dogodilo v zadnjem času več ne-
sreč vsled nagle in neprevidevne vožnje,
opozarja policijsko ravnanstvo, da se
bo odslej proti onim, ki se ne bodo dr-
želi točno cestno - policijskega reda
in ki ne bodo vpoštevali opominov var-
nostnih organov, najstrožje postopalo
z visokimi denarnimi oziroma zapornimi
kaznimi. Obenem se pa opozarja
občinstvo, da ne postaja v gručah na
ulicah in hodnikih, ker ovira s tem
vozni in osebni promet.

— Vsi oni jugoslovnski podaniki,
katerim hočejo sedaj podružnici Mari-
borske eskomptne banke v Velikovu
in Ljubljanske kreditne banke v Borov-
ljah izplačati njihove vloge ali tekoče
račune, nastale v času jugoslovnske
uprave glasovalne cone A po relaciji
1 : 3, naj javijo podružnici Gosposvet-
skega Zvona v Prevaljah svoje ime,
bivališče ter število in približno viš-
no vloge oziroma tekočega računa. Tu-
di vsi drugi jugoslovnski upniki, ki
imajo v prejšnji glasovalni coni A ka-
ko v času naše uprave cone nastalo
terjatev, katero hoče dolžnik sedaj iz-
plačati po omenjenem razmerju naj je-
vijo svoje ime in bivališče, ime in bi-
vališče dolžnika in višino terjatve.
Omenjeni podatki se zbirajo radi skup-
nega nastopa proti krivičnemu oškodo-
vanju jugoslovnskih vlagateljev ozi-
roma upnikov. Drugi pokrajinski listi
se prosijo za ponatje tega poziva.

— Aretirana hujška. Na mari-
borskem glavn. kolodvoru so aretirali

23. t. m. F. Repiča iz pujskega okraja
in Tomo Candica iz spiltskega okraja,
ker sta med vojnjo iz Čakovca na Pra-
gersko hujškala proti javnemu redu in
miru. Aretirana sta se v družbi več
potnikov izrazila med drugim: »kdo bo
šel k vojakom, če pa gremo, tom boljše,
dobimo vsaj orožje v roke.«

— Sramota. Okrajno sodišče v Slo-
venski Bistrici pošilja na samo v Av-
strijo, ampak tudi na Češkoslovnsko
nemške dopise z oznako: Bezirks-
gericht Windisch Feistritz, Abt. I. s
podpisom deželnosodnega svetnika Pi-
rnata.

— Nemška učiteljica Ida Kisewet-
ter na mariborski meščanski šoli bo
imela opravka s policijo, ker je hotela
poslati svojemu bratu v Celovcu tabli-
co z napisom »Willkommen« in s pru-
skimi znaki. Kisewetter je doma iz Ju-
denburga, pristojna pa je baje v Ma-
ribor.

— Delo mariborskega verižniške-
ga urada. Na veliki netek so organi
mariborskega verižniškega urada pri-
jeli na trgu večje število oderuhov.
Takojo so bili kaznovani: Terezija Ko-
vačič, ker je prekupila 10 l smetane po
5—6 K, ki jo je takoj prodala po 7—8
kron, na 500 K globe in konfiskacijo
blaga. Ker so prodajali mleko čez do-
ločeno ceno so bili kaznovani Marija
Kahler, Franc Zelenko, Matija Gum-
zler, Vincenc Pšenčnik in Marija Fras
na globo od 100—200 K, oziroma na
zapor od 24—48 ur.

— Sirogo kaznovanje pijancev. Ma-
riborska policija je zadnje dni kazno-
vala z mastnimi globami večje število
pijancev, tudi boljših oseb. Nadaljni
prestopki se bodo kaznovali z globo in
zaporom ter se bodo objavila imena
pijancev v časopisju.

— Koroški begunec prosil za službo.
Inteligenten koroški begunec iz St. Jaka-
ba v Rožu prosil za službo sluge ali kaj
sličnega. Prosilec je pošten, zanesljiv in
spreten. Slovenci ne pustite v bedi moža,
ki se je žrtvoval za našo narodno stvar.
Ponudbe sprejema uredništvo »Slov. Na-
roda«.

— Silke Tosko (g. Zykove) so raz-
stavljene v izložbi ateljeja »Hellas«, Se-
lenburgova ulica, pri kavarni »Zvezda«, k

— Najno potrebna pomoč! Vdova, vsa
bolna, da ne more hoditi, z dvema otroka-
ma 7 in 9 let, mož padel na Italijanski front,
je najno potrebna podpora. Otroka sta
raztrgana, da komaj še moreta v šolo. Ime
pove društvo »Dobrodelnost«. Prosto
usmiljenih src, naj se usmilijo teh rev,
bodiš z obledo, denarno ali katero drugo
podporo. Darovi naj se pošiljajo na dru-
štvo »Dobrodelnost«, Poljanski nasip 10,
Ljubljana.

— Hroščjevo leto se napoveduje.
Prijatelje našega lista nam je dan
prinesla škaflo, polno rjavih hroščev,
ki jih je našla na svojem vrtu v Slo-
škovi ulici. Da se pojavijo majski hro-
šči že v marcu, je nekaj izrednega. V
poveduje se nam pač hudo hroščjevo
leto.

— Novo tovarno v Ljubljani si je
zgradil g. Josip R. Puh. Gradaška uli-
ca št. 22, ki izdeluje »bakulac« kot naj-
novejšo nadomestilo trestja za stropce,
stene in dr. Ustanovitev te tovarne po-
zdravljamo kot domačo podjetje z vse-
lejsem, saj je to dozdaj v Jugoslaviji
prva in edina tovarna te vrste. Pripo-
vedamo to gg. stavbenikom in privat-
nikom kar najtopleje.

Zdravstvo.

— Slovensko zdravniško društvo v
Ljubljani naznanja svojim članom, da se
vrši drugi občni zbor v četrtek, dne 14.
aprila ob pol 16. uri v magistratni dvoran.
Dnevni red: 1. Naznanilo predsedstva.
2. Razprava o zasedbi mesta zdravstvene-
ga šefa za Slovenijo in Istru. Radi važno-
sti tega občnega zbora se opozarjajo člani,
da se polnoštevilno udeležijo. Odbor. k

— Zdravnikom v vednost in ravnanje.
Slovensko zdravniško društvo je na svo-
jem občnem zboru sklenilo, naj se vsak
član sam naroči na »Liječniški Vestnik« in
pošlje naravnost na uredništvo v Zagreb
naročnino. »Staleški Glasnik« dobe pa člani
na stroške društva. Da ne nastanejo ne-
sporazumljenja, naj vsak član takoj naroči
ali pa odpove »Liječnički Vestnik«, ker je
uredništvo to število še vsakemu članu
poslalo. Ker je »Liječnički Vestnik« naš
oficielni organ in znanstveni strokovni
list, je dolžnost vsakega slovenskega
zdravnika, da ga naroči. Odbor. k

— Nagrade za članke o higijeni.
Zdravstveni osek za Slovenijo razpisuje
10 nagrad po 100 dinarjev za kratke član-
ke o higijeni, ki naj se sprejmejo v ljud-
sko-šolska berila. Razpis je dostopen vsem
slovenskim zdravnikom. Članki naj se oz-
rajajo na splošne higijenske zahteve, na pr.
o čistoči, o pomenu telesne nege in kopa-
nja, o prenašanju nalezljivih bolezni, o
škodljivem vplivu alkohola itd. In naj bodo
tako zasnovani, da se naslanjajo na iz-
kušnje iz vsakdanjega življenja in da po-
tom potrebne aplikacije pokažejo zle po-
sledice nehiigijenskega postopanja. Članke
je do 1. junija t. l. vpslati Zdravstvenemu
odseku za Slovenijo in sicer anonimno,
brez podpisa; ime pisatelja pa naj bo pri-
loženo v zapечатem zavitku, označenem
z naslovom članka. Ocenjevala jih bo komi-
sija, v kateri so zastopani zdravniki in
šolniki.

— Na poziv slov. zdravn. društva so
darovali dostej za pokojn. zaklad zdravn.
vdov in sirot v Sloveniji mesto venca na
krsto umrlega san. šefa g. dr. Oražna slede-
či zdravniki: V Mariboru: po 200 K: dr.
Černič, dr. Dermovšek, dr. Robič; po 100
K: dr. Marinič, dr. Novak, dr. Ruprecht,
Smerdu; po 40 K: dr. Mušter, Hirtič. V
Ljubljani: po 200 K: dr. O. Kralc, dr. E.
Dereani; po 100 K: dr. Bleiweis, dr. Gre-
gorič, dr. Lapajne, V Brezicah: po 200 K:
dr. Cholewa.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. marca 1921.

— Prijateljem lista vesele praz-
nike. Uredništvo in upravnštvo.

— Prihodnja številka »Slovenskega
Naroda« izide v torek 29. t. m.

— Na delo, vladal! Kakor jav-
lja pariški »Matin«, je poslala poljska
vlada vrhovnemu zavezniške-
mu svetu noto, v kateri ga prosi,
naj ukrene vse potrebno, da se
Zgornja Šlezija razdeli in da se pri-
klopijo okrajji, ki so glasovali za
Poljsko, poljski državi. Francoska
vlada je načeloma sklenila, da bo
z vsemi silami podpirala ta poljski
predlog. — To je velepomembna
vest, ki je velikega interesa tudi za
nas. Sedaj je prilika, da energično
nastopi tudi naša vlada v obrambo
naših pravic na Koroškem. Kakor
Poljska naj pošlje tudi naša vlada
vrhovnemu svetu v Pariz noto z
zahtevo, naj se pridele naši državi
vsi oni okrajji na Koroškem, kjer
so bili pri plebiscitu naši glasovi v
večini. Poljska stvar v Gorenji Šle-
ziji in naša na Koroškem se popol-
noma krijata. Zato je sigurno, da
bo Francija, ki je že obljubila svo-
jo pomoč Poljakom, podpirala tudi
našo zahtevo. Tudi Anglija nam ne
bo nasprotovala. Železo za nas je
sedaj vroče, kujmo ga dokler je
čas! Ne zamudimo ugodne prilike
in storimo vse, kar je potrebno, da
se končno pravično reši koroško
vprašanje. Na delo, naša deželna
vlada, na delo, naši poslanci!

— Zakonodavni svet v Beogradu.
V širšo komisijo zakonodavnega sveta,
koja ima definitivno določiti načrte
zajedniškega državnega in trgovskega
zakonika ter sodnega postopnika sta
od ministrstva pravde poklicena iz Slo-
venije g. Ivan Kavčič, predsednik
viš. deželnega sodišča, in g. dr. Danilo
Majaron, odvetnik in zbornični
predsednik.

— O aferi Pegan, katero »Slove-
nec« z veliko nepremišljenostjo meša,
odklanjamo vsako nadaljnjo polemiko,
dokler ne izide pismena sodba discipli-
narnega sveta. To sodbo naj po-
tem »Slovenec« priobči do-
slovno; na ta način bo najbolje raz-
jasnjeno, kaj se je v vseh obtožbenih
točkah dogajalo in kaj ne. Tudi naš list
bo v to svrhu sodbo priobčil doslovno,
če jo dobi na razpolago od g. dr. Pe-
gana. Predsednika in vse člane disci-
plinarnega sveta pa veže dolžnost
uradne molčečnosti in na to dolžnost
bi »Slovenec«, če hoče biti dosleden
list ne smel grešiti s tendencijozno za-
vitimi poročili in trditvami.

— Vpokojitev bivšega pover-
jenika dr. Verstovška. Kakor nam
poročajo iz Beograda, je razveljav-
ljen ukaz o upokojitvi bivšega po-
verjenika za uk in bogočastje dr.
Karla Verstovška. »Slovenec«
razburjenje je torej brezpred-
metno.

— Občini Motnik in Trojane
za priklonitev k Vranskemu okra-
ju. Občini Motnik in Trojane, ki
ležita tik ob bivši kranjsko-stajerski
meji, sta se obrnili na vlado in

ministrstvo za konstituanto, da bi
se izločili iz karniškega okrajnega
glavarstva ter priklonili celiskemu
okrajnemu glavarstvu in s tem tudi
okrajnemu sodišču in Vranskem.
Občina Motnik spada sedaj pod
okrajno glavarstvo in pod okrajno
sodišče Kamnik. Trojane pa pod
okrajno glavarstvo Kamnik in pod
okrajno sodišče Brdo. Motnik je
oddaljen od Kamnika okroglo 28
kilometrov, od Vranskega pa ko-
maj 7 kilometrov, Trojane so od-
daljene od Brda 18 km, od Vran-
skega pa 10 km. Obe občini sta v
gospodarskem oziru zvezani z
Vranskim, kamor vodijo dobre
udobne ceste. Ves promet se raz-
vija v smeri proti Vranskemu in
Celju. Občina Motnik je pred oku-
pacijo nekdanje Kranjske po Na-
poleonu I. v politično-upravnom
oziru pripadala Stajerski. Napoleon
pa je premaknil mejo med Kranj-
sko in Stajersko ter priklonil ob-
čino Motnik Iliriji in prestavil ce-
rinarno iz Motnika na Vransko. Po
Napoleonovem odhodu pa je ostal
Motnik pri Kranjski in je bil inkor-

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča Ljubljani.

Drama: Nedelja, 27. marca: Golgota. Izven. Ponedeljek, 28. marca: Razvalina življenja. Izven. Torek, 29. marca: Zaprt.

Opera: Nedelja, 27. marca: Zlatorog. Izven. Ponedeljek, 28. marca: Tosca. Izven. Torek, 29. marca: Zaprt.

20letnica igralka B. Bukšekove. 22. t. m. je mariborsko Narodno gledališče proslavilo 20letni jubilej, odkar je ga Berta Bukšekova v dramatska igralka. Vprizorili so Iv. Vojnoviča dramo »Ekinocij«, v kateri je igrala vlogo Jele. Pred predstavo so ji čestitali g. ravnatelj H. Nučič, g. režiser in dramaturg M. Skrbinšek v imenu organizacije in ga. Juvanova v imenu ljubljanskih kolegov. Ga. B. Bukšekova je gotovo med najbolj zaslužnimi našimi igralci; kot mlado dekle je začela v opernem zboru v Ljubljani ter hitro pokazalo svojo igralsko nadarjenost. Kmalu je igrala manjše vloge v dramih, nato vedno večje tudi v operi. Ker je imela mnogo pristnega humorja in komike, je bila tudi v veselih igrainburkah izborna moč, ki je uživala veliko priljubljenost. Ziva, temperamentna, vedno okusna in elegantna igra so jo usposobile po 20 letih za najtežje, tudi tragične vloge. Zanimivo je, da je njena hčerka, Mira, danes članica Narodnega gledališča v Ljubljani ter kaže med naraščanjem najlepše sposobnosti.

Literarni večer priredi dne 1. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani Mešnega doma Fran Lipah. Na sporedu so Wilde, Turgenjev, Andersen. V Novem mestu z istim sporedom v dvorani žitnice dne 31. marca.

Glasbena Matica. Koncert slovenske koncertne pevke ge. Mire Costaparija-Devove in slovenske koncertne pianistinje gdč. Marije Schwelgerjeve, profesorice ljubljanskega konservatorija in gdč. Larice Vasiljeve, virtuozinje na harfo iz Petrograda se vrši v Unionski dvorani v ponedeljek, dne 11. aprila s prav zanimivim sporedom.

Praščed »Hlahol«, 120 pevcev in pevki, bo koncertiral v Ljubljani dne 15. maja v unionski dvorani.

Koncert gojencev in gojenk državnega učiteljskega v Mariboru se vrši 5. aprila v Götzovi dvorani. Na sporedu so lepe in zanimive točke. Čisti prebitki prireditve je namenjen dijaški kuhinji v Mariboru.

Marijnetno gledališče igra na velikonočni ponedeljek, t. j. dne 28. tm. ob 3. popoldne in ob 6. zvečer pravilno burko v osmih prizorih: »Čarobne goslic«. Gledališče bo igralo samo še do 10. aprila t. l., s katerim dnem zaključijo sezono.

Plamenec. Izšla je 6. številka tega na splošno priljubljenega lista. V novi številki prinaša obilo slik o veličastnem pogrebu obeprijubljenega pok. dr. Ivana Oražna, nadalje slike o belokranjskih pisanih, prizore iz igre »Golgota«, itd. Bogato ilustrirana je izšla tretja ženska naša Koprnela, kateri humoristični spis bralci »Plamenec« posebno radi bero. Nadalje ima ta številka nadaljevanja Gorčeve povesti: Zmote in konec gospodične Pavle in kriminalnega romana izpod peresa I. S. Orla; Pasti in zanke. Nadalje vsebina je: Hilarij Vodopivec, načelnik ministrstva finance; Naši neposredni davki; M. Pugalj; Počivani; Iv. Pregelj; Ljubezan (pesem); Debeljak Tine; Fantovska (pesem); Peterlin - Petruška; Sveta Barbara v Goricah (pesem) in Cvetko Golar; Pesemca, nadalje I. Suchy; Črtice iz francoske revolucije in običajni politični pregled zadnjih 14 dni. »Plamenec« stopa v drugo četrtletje, zato je priložna tej številki položnica, da naročniki pravočasno ponove naročnino za novo četrtletje. Na razpolaganje je še nekaj izvodov vseh dosedaj izišlih števk za one nove naročnike, ki se še pravočasno oglase. Naroča se: Ljubljana, Kongresni trg 19; naročnina za četrta leta K 36, za pol leta K 72. Nustiran list »Plamenec« toplo priporočamo kot prijetno in zanimivo poljudno, a vendar kritično revijo.

Sokolstvo.

Širša seja gospod. odseka Ljubljanskega Sokola se vrši v torek, dne 29. t. m. ob 8. zvečer v odborovi sobi v Narodnem domu.

Pešizlet članov in članic Sokola II. na Sv. Katarino se vrši na velikonočni ponedeljek, 28. t. m. Zbiramo se ob 7. uri zjutraj pred šolo na Grabnu.

Sokol iz. V izanskem sokolskem društvu se pričelo prav živahno giba-

nje. Dast je od nasprotnikov velik pritisk, vendar se s tem sokolstvu celo prav nič ne škoduje, marveč se samo množi sokolske vrste. Čeprav je nas le mala peščica bratov in sester na trdnih tleh, vendar smo se ojuščili v letošnji zimski sezoni, ker se telovadba vsled pomanjkanja prostora ni mogla gojiti, smo pripravili igre. Dne 19. t. m. smo vprizorili igri »Ne klič vrage« in »Kmet in fotograf«. Obisk je bil od občinstva, naklonjenega Sokolstvu, mnogoštevilčen. Predstava se je vršila v šolskem poslopiju.

Sokol v Dolenjem Logatcu. V nedeljo dne 22. t. m. se je vršil v prostori gostilne Kunc redni občni zbor telovadnega društva Sokol. Podstarosta Sokola brat Rihar je otvoril dobro obiskani občni zbor, pozdravil navzoče in se spomnil na neodrešenih bratov. Tajnik je poročal o delovanju društva v zadnjih dveh letih, blagajnik pa je podal blagajniško stanje. Nato se je vršila volitev novega odbora, ki se je sestavil takole: starosta br. Fran Hodnik, podstarosta br. Miro P. P. pis, načelnik br. Slavko S. mola.

Za Sokolski dom Sokola I. v Ljubljani je daroval v počastitve spomina pok. dr. Ivana Oražna g. Davorin Gostiša v Zagrebu znesek 100 K.

Društvene vesti.

Gospodarsko narodno društvo za šentjakobski okraj v Ljubljani ima redni občni zbor v soboto dne 2. aprila ob pol 8. zvečer pri Češnovarju na Dolenjski cesti z običajnim dnevnim redom.

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, obveščala svoje člane, da se vrši nadaljevanje občnega zbora v torek, dne 29. t. m. ob pol 8. zvečer v dvorani mestnega magistrata.

Oglas mariborskim državnim službenicem. Občni zbor društva in Samopomoči se vrši dne 1. aprila ob pol 7. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana razglasa, da se vrši redni letošnji občni zbor dne 6. aprila 1921 ob 17. v sodni dvorani št. 15 (sodniško poslopje pritrilje na levo). Ako bi ta društveni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki je pa sklepčen ob vsakem številu navzočih društvnikov.

Turistika in sport.

Nogomet. Na Velikonočno nedeljo in ponedeljek tekmujejo proti Iliriji celjski Atletiki. Atletiki so vsled resnega treninga dosegli lansko jesen prav dobro formo, v kateri so igrali proti Iliriji 2 : 2. Ker postavbe moštva niso spremenili, bodo tudi letos opasen protivnik. Pričetek tekam je določen na 15. uro Ob pol 17. tekmuje v nedeljo rezerva Ilirije s Svobodo V Kranju igra v ponedeljek ob 15. Triglav proti ljubljanski Svobodi.

Izpred sodišča.

Slovenski Gospodar pred poroto. Na veliki petek popoldne se je končala pred mariborsko poroto razprava o znamenem ponosrečenem Roškarjevem shodu pri Sv. Barbari, o katerem je poročal »Slov. Gospodar« v svoji 48. številki in sicer v dopisu, ki je zasramoval kmetijskega fanta Kocmuta z besedami: Konec je še po surovosti posebno velik, duševno zastal, nevedni in zapeljani revček, občinski tepček Kocmut, po domače Vitek... Vsled tega zasmevanja je fant tožil »Gospodarja«. Pri zadnji razpravi se je znani urednik Žebot izgovarjal, da ni mstil na tega Kocmuta. Dr. Gorišek je pripeljal obe priči, ki sta izpovedali, da je bil samo ta Kocmut na dotičnem shodu Sicer so svarili dr. Goriška pred poroto v Mariboru, ki dostledno oporoča klerikalne žurnaliste, toda dr. Gorišek je izjavil, da vidi v porotnikih samo sodnike in ne političarje. Predsednik senata, sodni svetnik Pošega, je v svojem resnemju poudarjal, da za to zasmevanje ni dopuščen dokaz resnice in da je na vsak način kaznjivo. Za med razpravo pa je zadnji porotnik v drugi klopi kazal s rokami drugim porotnikom, češ, mi smo to že obsodili. dr. Gorišku pa je med njegovim govorom zaklical: Konec Porotniki so se po treh minutah vrnili iz posvetovalnice in soglasno zanikali krivdo. Razprava bo imela še svoje posledice, ker je eden navzočih duhovnikov pri odhodu zaklical priči Bračiču: Čestitam, smovec Bračič! Iz vsega tega je razvidno, da so tiskovne pravde pred mariborsko poroto nemogoče, ker porotniki in so sodniki, ampak navadni strankarji in to v prilog klerikalnim žurnalistom, ki pridno lažejo, hujskajo in natolčujejo, ker vedo, da jih bodo porotniki itak oprostili.

Najnovejša poročila.

PORAVNANA KRIZA.

Beograd, 25. marca. Davi je demokratski klub prejel pismo g. Pašiča kot odgovor na pismo g. Davidoviča. Vlada bo razpravljala o demokratskih željah, kadar bo mogoče, ne more pa sprejeti pisma v obliki ultimata. Vlada je pristala na to, da se da pomoč invalidom, oškodovanim v vojni. G. Pašič je to pismo »prečital na snočni seji ministrskega sveta, ki ga je sprejel. Takoj po prejemu pisma g. Pašiča je demokratski klub imel sejo pod predsedstvom g. Davidoviča. Demokratski klub je v glavnem sprejel Pašičeve zahteve in ne bo več vztrajal na vprašanju glede vstopa muslimanov v vlado. Potemtakem se bo zopet izvedel sporazum in ne bo prišlo do krize v vladi.

PROTEST GORIŠKEGA MESTNEGA SVETA.

Gorica, 25. marca. Včerajšnji mestni svet je sklenil protest proti razdelitvi volilnih okrajev, zahtevajoč energično, da se mora razdelitev premestiti tako, da bo en volilni okraj združil goriško in videmsko provinco, kajti drugače je italijanska stran žrtvovana koristi protitalijanskih elementov. Protest so sponožili takoj brzobjavno osrednji vladi in osrednjemu uradu za nove province.

ZA REKO.

Zagreb, 25. marca. Rječki patriotski savez »Indeficienter« je poslal v Rim dve vloge v raznih zadevah Reke. Prva se tiče raznih predlogov v pogledu Reke, kakor podpore nezaposlenim, posojila vladi, edinstva reške luke z Barošom in Delto pod upravo pristaniškega ravnateljstva, v katerem bi bili tudi zastopniki SHS. Vloga poudarja posebno, da je 15.000 prebivalstva sedaj izven Reke in se ne more vrniti. Vsi ti so izključeni iz volilne pravice. Tudi predloga, naj se že neha nacionalistični humbug. Druga vloga se bavi obširno z volitvami. Tretja vloga je poslana vladam sporazuma. Ta pravi: Pripravlja se na Reki drugo izdaje D' Annunzijevega delovanja. Hoče se unčiti vsa velika industrijska podjetja, da se onemogoči Reki konkurenca s Trstom. Glede Baroša in tunela, ki vodi iz Sušaka na Delto, je vse pripravljeno, da zleži v zrak, ako se Baroš in Delta priznata Jugoslaviji. Municije je Reka polna. Delo uničevanja se že pričinja, zgorelo je skladišče na Delti, zažgana je bila ladjedelnica. Baroš in tunel sta podminirana. Vloga zahteva takojšnjo pomoč sporazuma.

KONFERENCE V PORTOROSE UDELEŽI TUDI JUGOSLAVIJA.

Dunaj, 25. marca. Jugoslavijska je naznanila svojo udeležbo h konferenci v Portoroze, ki se bo šila sredi aprila. Sodi se, da so dobili avstrijski ministri v Londonu zagotovilo, da se izvrše na tej konferenci ukrepi, potrebni za ureditev gospodarskega položaja v Avstriji.

Piran, 25. marca. V Portoroze se že vrše priprave za konferenco. Pripravljajo se stanovanja in razne udobnosti za udeležnike. ŠTRAJK MORNARJEV V TRSTU.

Trst, 25. marca. Včeraj je izbruhnil štrajk mornarjev iz solidarnosti za Malatoste. Vsaj navaja se ta vzrok. Včeraj popoldne ni mogel odpluti iz pristanišča noben parnik, izvemši male obrežne brode. Velikih parnikov je v pristanišču 18. Pristaniško delo je počivalo popolnoma. Samo inozemski parobrodci se morejo gibati poljubno. Fašisti so se kmalu vmešali v štrajk in zahtevali redni promet brodov družbe Istra-Trst. Več fašistov je prišlo na brod »San Giorgio« in je izsililo odhod parnika. Sledilo je isto na brodu »Risano«. Odplul je tudi parnik »Heiouan« proti Aleksandriji. Pričakuje se, da štrajk skoro poneha.

GIOLITTI SE BOJI ATENTATA

Rim, 25. marca. Ministrski predsednik Giolitti je odpotoval

včeraj v Cavour. Odhod so držali tajno. Rečeno je bilo le, da odpotuje najbrž danes zvečer. Prispel je na kolodvor včeraj ob 20. uri v spremstvu vseh članov kabineta. Ob 20.10 je vlak odpotoval proti Torinu. V noči na 25. so bile dvakrat vržene bombe na železniški tir pri Imoli, namenjene vlakom na potu v Jakin. Giolitti ostane v Cavourju do 29. t. m. Potem se vrne k sejam senata.

Rim, 25. marca. Pred odhodom je imel Giolitti dolg pogovor s kraljem. Sodi se, da gre za razpust zbornice. Poprej pa še treba, da sprejme senat razne zakonske načrte, ki jih je že sprejela zbornica. Potem bo sledil razpust. Listi poudarjajo, da bo volilni boj brez dvoma strahovit, ali ustvaritev nove zbornice je edina vidna rešitev krize, v kateri se nahaja Italija.

IZ DEŽELE ANARHIJE.

V rudniku Castelnouvo ustreljena dva inženjerja. Sabotaža, hoji, požig. Premija za metalca bomb v Milanu. Boljševiško gibanje po vsej Italiji.

Firence, 25. marca. V rudniku Castelnouvo dei Tabbioni je zaposlenih šest tisoč delavcev. Prišlo je do spora med delavci in rudniškim vodstvom, ko so delavci proglasili štrajk zaradi zadrževanja Malatoste v zaporu. Delavski sprevod se je ustavil pred vilo rudniškega vodstva, prišlo je do prerekanja in inženjerja Rafo je zadela krogla v nogo. Delavci so udrli v vilo in jo opustošili. Druge skupine so vdrle v skladišča in privatna stanovanja. Vzeli so precej razstrelivih snovi in bencina, potem so zažgali garažo in vilo. Delavci so naveli nato na inženjerja Longhija in ga ustrelili, metali so nanj potem še kamenje in ga pretepali s palicami. Razne uradnike so pretepli in ranili. Teško ranjenega so pripeljali v bolnišnico inženjerja Raffo. Inženjerju Maseri so vzeli otroka, ko so ga srečali v bližini, potem pa streljali za njim in metali kamenje, dasi so mu obliubili, da mu ne store nič hudega. Delavci so strahovito razbili razne stroje in druge naprave. Nato so se pripeljali fašisti iz Firence in razvil se je ljut boj. Fašisti so razbili soc. poslopja in jih zažgali. Prišlo je vojaštvo s strojnimi čam. Včeraj zvečer je nastal mir. Polno aretacij.

Milan, 25. marca. Pri eksploziji bombe v gledališču je bilo žrtv 18. Izdane so stroge varnostne odredbe. Kralj je določil premijo 20.000 lir za onega, ki razkrije metalca bombe.

Rim, 25. marca. »L' Idea Nazionale« izvaja k dogodkom v Milanu, da gre za boljševiško gibanje, organizirano po vsej deželi, kajti istočasno, ko je padla v Milanu bomba, se je skušalo pognati v zrak železniško progo pri Imoli, sledilo so istočasno tudi napadi na brzobjavne in telefonske črte v Romani.

IZID LJUDSKEGA STETJA V BOLGARIJI.

Sofija, 25. marca. Po pravkar izvršenem štetju šteje Bolgarija okroglo 5 milijonov prebivalcev.

BANKOVCI PO 25 PAR.

Beograd, 25. marca. Finančno ministrstvo je dalo tiskati nove novčanice po 25 par (1 krona), ki naj zamenjajo novčanice po eno krono. Tiskanje se je poverilo trdki Bratje Piatnik v Radečah pri Zidanem mostu.

FRANCOSKO POSLANIŠTVO V VATICANU.

Pariz, 25. marca. V senatnem oledku za zunanje posle je poudarjal ministrski predsednik Briand potrebo vzpostavitve poslanštva pri Vatikanu.

Gospodarske vesti.

Ljubljanski trg. Pretekli teden je bil trg izredno živahen. Glede govejega mesa vladajo silne težave in je pričakovati pomanjkanja blaga za prihodnji teden. Za domači trg je na razpolago samo slaba, lahka živina. Dobro blago se

je vsled znižanja carine in neracionalne medsebojne konkurence exportirerjev nepotrebno podražilo, kar bi se dalo z nekoliko dobre volje vsaj deloma preprečiti, kakor se je to storilo v drugih pokrajinah. Tržna cena za goveje meso ostane še naprej 30 K za meso I. vrste, 23 kron za meso II. vrste, 24 K za meso III. vrste. Vsled tega so mesarji izjavili, da so prisiljeni ustaviti prodajo. Cena živi teži za dobrega vola 22 K za kg, za srednjega 20 K, Tudi na svinjskem trgu primanjkuje zelo občutno mesa. Ker se slanina zelo slabo kupuje, meso pa zelo močno, je nastalo nepravilno razmerje, ki onemogoča klanje vsled zaostajanja slanine, ker so na razpolago samo hrvaški prečišči. Domači prečišči so na trgu redki. Svinjsko meso I. vrste 32 K za kg, II. vrste 30 K, slanina 46-48 K. Mesarji zahtevajo zvišanje cene za meso in znižanje cene za slanino. Tudi telečjega mesa je pretečen teden primanjkovalo. Cena 24 K I. vrste, 22 K II. vrste. Prekajenega svinjskega mesa je bilo na trgu dovolj. Cena za šunko na trgu 50-52 kron za kg, reberca 44 do 46 K, hrbet 48 do 50 K. Sadja, posebno južnega, je v izobilju. Cena za oranžje 2 do 4 K po kvaliteti. Tudi nekaj jabolk in lepih hrušk se je pojavilo na trgu. Importirane kariole iz vrstne kakovosti, se živahno kupujejo, 8 do 25 K za kos po kvaliteti. Rib in žab je bilo v četrtki in petek nekoliko več na razpolago. Vsled pomanjkanja rib se plačujejo izredno visoke cene. Večina se dovažajo bele ribe in posamezno šuke, boljše blago pokupijo restavracije. Jaje je na trgu pretečen teden v izobilju po ceni 1.80 K za kos, ker se je nenadoma ustavilo nakupovanje za eksport po višjih cenah in s tem tudi onemogočilo prekupevanje. Razične zelenjave je dovolj. Moka je padla od 18 K na 17.20-17.50 K kg štev. 0. Kvaliteta je poljna, najfinejšo moko je pa težko dobiti. Glede mleka vlada prejšnja mizerija. V cnem slučaju se je našlo celo mleko, ki se je javno prodajalo z 0.3% maščobe, to se pravi, da je vsebovalo mleko komaj eno desetino normalne vrednosti. Ob današnjem sistemu preskrbe Ljubljane z mlekom ni računati na bistveno zboljšanje. Tudi v higijeničnem oziru vlada skrajna malomarnost. Ljubljana si bo morala tu sama pomagati, no od letnih prebitkov banke.

Dviganje madžarske krona. Zadnje dni je kurz madžarske krona na vseh borzah naglo in nepričakovano poskočil, tako da je že pri nas sicer ničvredna krona dosegla vrednost 40 vinarjev. Vzrok temu povzročila je delstvo, da je zaprosila madžarska vlada za kredit 150.000 mil. švic. frankov za zboljšanje svoje valute in da je bil ta kredit tudi dovoljen.

Opozarjamo vse p. n. trgovce in tobakarne na današnji oglas na zadnji strani Ciril in Metodovih vžigalic, ki jih priporočamo. Noben trgovec in nobena tobakarna ne sme biti brez njih! Konsumentje, zahtevajte edino te vrste!

Glavni urednik: Rasto Pustoslavsek.

Odgovorni urednik: Božidar Vodeb.

Zahvala.

Štelem si v svojo dolžnost se javno zahvaliti v imenu svoje družine gg. zdravilca dr. Fr. Raznožnika in njegovi ženi gospe t. Vel. Lašč za veliko pomoč in podporo, darovano moj družini v času nesreče požara. Ker sta omenjena res velikodušno in požrtvovalno priložila moj družini v pomoč ter darovala obilo darov, bodi jim tem potom izrečena tisočera zahvala. Posebno zahvalo pa smo jima dolžni, ker sta dvakrat obiskala našo namico v njeni hudi bolezn, oskrbela pomoč in zdravila popolnoma brezplačno, kar nam je bilo v veliko uteho in podporo. Srčna zahvala in Bog povrni stotero. Družina Franc Ivanc, Dvorska vas, Vel. Lašče.

Zagatenje: La Gazette Médicale de Paris poroča, da grenčica »Franc Josef« pogosto že v majhnih množinah služi izbornu.

Prodajalka, dobra moč, večja korespondence in knjigovodstva se sprejme. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2179

Sveža gosja jajca za varjenje na razpolago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2176

Čebulček in slatni sosenki grah priporoča Sever & Komp., Ljubljana. 1780

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4.20 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Več tisoč kilogramov ržene in pšenične slame ima na prodaj Matevž Klemenč, Zgornja Šiška št. 12 pri Ljubljani.

Klavirje ugašuje in popravlja solidno in točno Feliks Povše, Ljubljana, Tržaška 45.

Hrano zastoni dam rodbini, ki bi odstopila kuhinjo ter opoldne in zvečer eno sobo za serviranje abonentom. Dopisi pod »Dobra kuharica« na anonočno ekspeditijo Al. Matelje, Ljubljana. 2181

Auto Wanderer' popolnoma nov, 5/15 SP 2 ali 3 sedežni, se za ugodno ceno prodaja. Cenj. vprašanja je nasloviti na A. Jelenc, Tržič. 2070

Trgovski pomočnik, sprejeto izurjen mešane stroke, 3011 mesta kot tak. Cenjene ponudbe pod »Spreten 2068« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2068

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani. Tvrška J. Dolenc, Ljubljana, Hilsnerjeva ul. 5, priporočila v nakup najboljših instrumentov prvovrstnih tovarov po solidnih in zmernih cenah.

Učenko izdelovanje nerila sprejme A. Sartory, Križevniška ul. 11/II. 2054

2 dvojna valjčka za mlin 340 mm dolgosti, rabljena, v dobrem stanju, na ogled v obratu, ima napredaj »Bistra«, valjčki mlin, Domžale. 2125

Po ugodni ceni se prodaja večja množina vinskih hramnih in nekaj transportnih sodov kakor tudi nekaj malih od ca 25-60 l. Sodi so iz hrastovega lesa v najboljšem stanju. Jos. Stadler, Ljubljana, Sodna ul. 11. 2037

Velika perzij. preproga in dve majhni se ceno prodajo tu Sodna ulica 11/I. levo. 203

Naprodaj imam suhe bukove in javorove deske, dolge 2 in 3 m, široke od 20 do 60 cm, debele 3, 4, 5, 7, 8, 10 mm. Množina desk je 2 do 3 vagoni. Fr. Čajnar, trgovec in posestnik, Pustopolje p. Smartau do Dretli. 1975

Gospodisce zastanovanje v Ribnici ali v bližini (Gorenji vasi) sobo s kuhinjo, oboje ne veliko in prosti ev. ponudbo nasloviti pod »stanovništvo/2050« na uprav. Slov. Naroda. 2050

Pozor! Proda se nov voz po ugodni ceni. Sv. Jerneja cesta 21 Spod. Šiška. 2087

Zenitna ponudba! Vdovec z 2 otrokoma 5 in 8 let, višji državni uradnik, 57 l. star, želi zakon z neomadeževano gospodično ali vdovo brez otrok stajo do 35 let, slabro gošpodinjo in ljubezno materino otrokoma. Primerna izobrazba in nekaj premoženja se želi. Ponudbe pod »dr. K. 100/1948« ali na naslov, ki se izve pri upravništvu Slov. Naroda. 1948

Zlatorog

Ne kupujte importiranega laozemskega mila, kajti to mila je veliko dražje. — Vsaka gospodinja mora dandanes štediti, zato naj rabi samo

„ZLATOROG-MILO“

— katero je v kakovosti vsem importiranim milom najvišje enakovrstno, ako ne boljše. —
Glavno zastopstvo za Kranjce: **R. Banc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7.**

Zlatorog

Vila

na Gorenjskem, dobro ohranjena, blizu železnice, se kupi. Ponudbe te mogoče s sliko, je poslati na Ljeto Bujanovč, Zagreb, Preradovičeva ul. 28. 2113

Stanovanje.

S stanovanjem v Ljubljani se zamenja stanovanje v majhnem mestu in sicer 2 sobi, kuhinja, pritlikline in vrt, pripravno je za vsako obrt. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2114

Večjo množino jeklenopločevinaste, znotraj emalirane posode, cevi od 3 do 30 l ter kaserol od 2-20 l dobavi kž po 25.— K. Tvrčka Mihael Omahen v Višnji gori. Istotam se dobijo tudi večja množina zavijalnega papirja po jako nizki ceni. 2096

Dve stavbeni parceli

v bližini opere se prodasti. Interesenti izvedo naslov pri upravi Slovenskega Naroda. 2138

Pozor, trgovci in peki!

Prodaj večjo enonadstropno hišo s stanovanji in velikimi lokali, pripravnimi najbolj za trgovino ali pekarijo v industrijski vasi brez konkurence za omenjeni obrti. Zraven spada manjše gospodarsko poslopje in okoli 1/2 orolov zemljišča. Cena celemu posestvu K 280.000.— Proda se tudi hiša brez posestva. Več pove lastnik Toino Kosi, Kamna gorica, Gorenjsko. 2079

Nogavice

s znakom „ključ“ in brez nje pri Tvornici čarapa, Sarajevo Samo na veliko! Cenik zastoj. Par nogavic znamke „ključ“ traja kakor 4 pare drugih.

Topinambur

dobra piča za svinje, kakor nasad za remise, ki služi lovski divjačini; fazanom, srnam in zajcem kot dobra hrana, se v večji meri odda. Več se izve pri gozdarski opravi Doranova, p. Moškanjci pri Ptujju. 2180

Sobo proti dobri mesečni plači iste soliden obrtnik. Ponudbe pod „Dobra mesečna plača 2141“ na upravo Slov. Naroda. 2141

Kdor preskrbi sobo

s kuhinjo za zakonski par, dobi zelo visoko nagrado. Ponudbe pod „Visoke nagrade 2143“ na upravištvo Slovenskega Naroda. 2143

Šoferja - mehanika

zanesljivega sprejme v službo Avtomobilno društvo Rakel-Prosid v Starem irgu pri L. ž. Reflektant naj predlože spričevala do 31. marca l. 2118

Prodaj

30 komadov hrastovih, dobro ohranjenih sodov od 30 do 100 l. Mihael Kavčič, gostilničar, Kosene. 2169

Prodaj se Oltsteins Weltgeschichte (5 zvezkov) po zelo znižani ceni. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2167

Sobo za takoj ali majšče višji uradnik. Ponudbe pod „Višji uradnik 2166“ na upravo Slov. Naroda. 2166

Naprodaj vodna projektirana moč 22 m³ na sekundo. Zadržani v pogled pri Rudolfu Miklo. Grumelj 209. 2165

Iščem stanovanje (meblor. sobo) s hrano ali brez nje za dijaka - šestotolca pri boljši rodbini. Plačam vsako ceno. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 2175

Prodaj 3000 zidne opeke. Židovska steza 6. 2174

Urarskega pomočnika, dobro izvežbanega isčom. Plača po dogovoru. Franc Kober, urar, Idrija. 2173

Sprejemem 20 boljših mlarih gospodov na izvirno in obilno hrano. Židovska steza 6. 2172

Kontoristinja, lahko tudi začetnica, večja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi se takoj sprejme za stavbeno pisarno. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2146

Daiekozor Zeis 6 X, popolnoma nov, komplet, posebno pripraven za hribolazce, na prodaj. Trgovina Šramel v Jurklostru. 2135

Sprejme se spreten prodajalec ali prodajalka v večji špecerjski trgovini stanovanje v hiši. Pisarne ponudbe pod „Detalji 2140“ na upravništvo Slov. Naroda. 2140

Majhno posestvo

s hišo in majhnim gospodarskim poslopjem, s prlično velično zemljo v ljubljanski okolici se kupi. Natančne se poizve v pisarni odvetnika dr. Josipa Graboviča, Ljubljana, Eodna ul. 11. 2127

Prodaj se francoski avto „Unic“, 4 sedeži, 14/14 HP z različni nadomestnimi deli. 2 plašča s cevmi, registrirna blagajna „National“, predvojni pisalni stroj „Underwood“, kredenca, miza in 8 stolov. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2066

80 rudarjev - samcev

potrebuje državni rudnik; morajo biti na poklicu rudarji. Ponudbe na upravo Sevskega rudnika, S. bja. 2005

Samostojno knjigovodkinjo ali knjigovodjo sprejme a. l. aprila t. l. tovarniško podjetje v bližini Ljubljane. Ponudbe z navedbo referenc pod „Delež 2022“ na upravo Slov. Naroda. 2022

Kupim

vsako množino volovskih rogov. Ponudbe pod „ROGOVI“ na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana. 1784

Naprodaj dva površnika (Oberzieher) za spomlad, dobro ohranjena, in sokolski kroj. Poizve se pri g. Sternišu, Dolenska c. 7. 2177

En gros trgovina

s žitom in kolonijalnimi blagom, dobro vneljena, v obmejni železniški postaji. Iščo družabnika, ki je dober nakupovalec ter ima primerno glavnico. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda. 2073

Kontoristinjo,

zmožno slovenske in nemške stenografske in strojepisne, sprejme kolonijalna veletrgovina. Ponudbe na poštni predal št. 82, Celje. 2182

Pozor! Lepo nagrado dobi,

kdor odda solidnemu gospodu eno ali dve nemebelovani sobi, ki se bodo rabile samo pet mesecev v letu. Ponudbe pod „Mirna stranica 2082“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 2082

Kupim znamke

tudi cele zbirke. Natančne ponudbe na A. Jug, Litijska. 2164

Stužba občinskega tajnika

z letno plačo 3000 dinarjev in občinskega sluga z letno plačo 1500 dinarjev za občino Rakel se razpisuje. Prošnje z dokazili neomadeževanega življenja in dosedanjega službovanja ter znanosti jo vložiti pri županstvu na Rakaku do 10. aprila 1921. 2152

Korespondenca.

Mlada, izobražena dama želi korespondence z inteligentnimi, izobraženimi gospodi o vseh dnevnih, kulturnih in političnih vprašanjih. Usoda jo drži v kraju, kjer ji manjka vsaka duševna spodbuda, zato želi tako ostati v kontaktu z sunjnim svetom. Piše se lahko slov., hrvaško, srbsko ali laško. Dopolni pod „Spomlad 2154“ na upravništvo Slov. Naroda. 2154

Sprejme se

več mehanikov in 2 učencev za dvokolesa, šivalne in razne druge stroje pri tvrdki Batjoli, Ljubljana, Karlovaška cesta 4. 2006

Prodaj se luksurijozna spalnica

črna, svetlo polirana, z intarzijami iz bisernice in kovin ter bogato okrašena z zlatimi vložki (Louis XV). Prekupci izključeni. Pojasnila daje samo direktnim kupcem Rudolf Kolter, Graz, Jakominiplasse 87. 2168

Kuča.

Velika, dobre iduča trgovina koža i cipele sa nuzgednim zgradama i vrtom u vrlo prome-nom trgovackom mestu Slavonije prodaje se. U celti i preuzeti može se odmah. Interesenti neka se pisмено obavite na adresu: Gijaro Gijarović, Metina, Slavonija. 778

2 čevljarska „Singer“ ši-valna stroja, en cilindriški ter en (Flachsapp) ter pletilni stroj, vsi trije v dobrem stanju se prodajo. Poizve se v trgovini Fr. Dečman, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 12. 2031

Prodaja.

Valed prenehanja lesne industr. prodam na dražbi 30. marca ob 13 uri 15 mečeta izvanredno dobrih kralj s kometi in vozovi vred. Prodano bo tudi več drugih raznovrstnih vozov kakor zavravilčki, landaver, brum itd. A. Križar, Ročevce.

Išče se družabnik

trgovsko naobražen, s primernim kapitalom za zelo dobičkanosno veletrgovino z mešanim blagom. Ponudbe je poslati pod „družabnik 200.000/2077“ na uprav. Slov. Naroda. 2077

Hmeljna sušilnica

sistem Linhart, 16 m² sušilnega prostora samo dve leti rabljena, nadalje večja množina že rabljene močne napajalne žice in velika množina motova (Spagge) za hmelj napredaj. Vpraša naj se pri Oskrbništvo Dorava p. Moškanjci pri Ptujju. 2129

Gradbeno podjetje

ing. Dukič Ljubljana, Resljeva cesta 9 se pr poroča za vsa v to stroko spadajoča dela. 235

Zahtevajte cenik

zastoni n poštne prosto **H. Suttner** Ljubljana 4, Mestni trg šte. 23. Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

Modernne opreme za kopalne sobe, najdeni klozeti,

umivalnik, kopanje pod emaliraneboje iz litega železa. Takojšnja dobava i izvoznico. Velika zaloga. Leopold Blau & Co. Ges. m. b. H. Wien II. Aspernbrunnengasse 8. Livor na več strani sveta. Brz. i. Leobiasco

Pekarija

se išče v najem, na deželi ali v kakem irgu v Sloveniji. Ponudbe sprejme Peter Hajdich, Celje. 1860

Krompir,

lep, zdrav za jedilo in za seme se dobi vsako množino (na vagon). Cene primerno nizke. Ponudbe pod „Krompir“ na splošno ekspedicijo J. Susnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 2151

Družabnik

z do 900.000 K glavnce se išče za ustanovitve (izdelovanje) dobro dočnega brezkonkurenčnega podjetja. Dopolni pod „Ljubljanska 2163“ na upravo Slov. Naroda. 2163

Uradno dovoljena, za 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica boljših služb

G. Flux

Gospoška ulica 4, I. nadstropje levo. Priporoča in išče osobe vsake vrste za pri atno, hotela in tvrdke. Reflektira se samo na dobra spričevala ali na pridne začetnike. Pri zunanjih naročilih tizma za odgovor.

Inžener dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Hilsbergova ul. 7. Specialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonke in vodne zgradbe. Izraba vodnih sil.

Nudim:

različne priprave za poljsko železnice, ročne in odprte voze, lokomotive 600 in 760 mm širočine, stavbeni material vsake vrste, elektromaterial, motorje za vrtinski tok, benoinske motorje, polnojarvenik, železo vsake vrste in delavniške opreme za industrijo in gospodarstvo. Ponudbe na A. Hörmoczy, Graz, Färbergasse 1. Telefon 284. 2091

JULIO MEINL D. D.

kava čaj kakao Središčica ZAGREB. Podružnice: Zagreb, Duga ulica 6. Ljubljana, Aleksandrova c. 1. Maribor, Gosposka ul. 7. Pečuh, Kraljevska ulica 19.

Stare klobuke

in slavnike, damske in moške, sprejema v barvanje. Izpeljanje in moderniziranje J. Stemberger, Dunajška c. 9, II. nad. dvorišče. 2017

Dobava najmodernejših strojev

za obdelovanje kovin in lesa. Kompl. industrijske naprave Poljedelski stroji in orodja. Železo v ralicah, betonsko železo, železni nosilci. Najrajši dobavni rok. Zmerne cene.

Franko vagon Marlbor.

Za 1. kolonjsko dobavo: 1 univerzalna železna stroja 950x270 in 840x200 mm, 2 prvovrstni kovinski stružnici dolžina oblika 1500, širina 400 in 500 mm, univerzalni okroglo b. usilni stroj za kovino. Največji brušilni premer 250, največje dolžine 200 mm Jugoslovanska Importno in eksportno podjetje

Ing. R. Pečlin, Maribor, Trubarjeva ul. 4.

Brzojavlj: Dunakup, Maribor. 2184

20.000 kg konceptnega papirja

gladkega za pisavo, v formatu 68/84 cm, 1000 pol 40 kg težkih, avstr. proizvod, cena 65 avstr. kron za 1 kg.

10.000 kg konceptne papirja

gladkega za pisavo v formatu 34/42 cm zložen 1000 pol 10 kg težkih, avstr. proizvod, cena 65 avstr. kron za 1000 pol.

10.000 kg gladkega tiskarskega papirja

v formatu 63/95 cm, avstr. proizvod, cena 55 avstr. kron za 1 kg.

10.000 kg barvastega papirja v 4 barvah

format 63/95 cm 1000 pol 40 kg težkih, avstr. proizvod, cena 85 avstr. kron za 1 kg. Cene se razumejo inkluzivno izvoz od avstrijske postaje. Poravnava potom akreditiva proti položitvi duplikatnega voznega lista ali pri osebnem prevzemu v Gradcu. Vzorci pri vratarju hotels Union v Ljubljani na vpogled. Brzojavne ponudbe: E. Roessmann, Import-Export Graz-Ragnitz. 2155

Polnogumijasti obroči za tovarne automobile

Pnevmatika ... za kolesa in automobile

Kolesa

Avtomobili najceneje.

J. Gorec, Ljubljana, Gosposvetska c. 14.

Zahvala.

Za vse izraze sočutja, izkazanega nam povodom smrti in boleznin naše nepozabne hčerke, sestrice, svakinje in tete, gospodičice **Angelice Kogovškove** se vsem najiskreneje zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo vodstvu in osebju hotela „Union“ za vse izkazane dobrote, vsem darovalcem krasnih vencev, žičenski „Čitalnici“ in vsem ki so pokojnico spremlili na zadnji poti. LJUBLJANA, dne 25. marca 1921. Rodbini Kogovšek in Breznikar.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nama stali ob strani v času mučne boleznin in prezgodnje smrti naše nepozabne soproge in tete, gospe **Marije Pažon** vsem, ki so izrekli bodisi ustno ali pisмено svoje sožalje, vsem enim, ki so nama ob teh dneh lajšali prebridko bol, vsem mnogobrojnim udeležnikom, ki so jo spremlili na zadnji poti k večnemu počitku, gg. pevcom, ki so zapeli ginjaivi žalostinki ter vsem darovalcem vencev lu cvečja bodi tem potom izročena najlepša zahvala. ROGATEC, dne 23. marca 1921. Ivan Pažon in Marica Svenšek.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prežernova ulica šte. 50, v lastnem poslopiju.

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana. Telefon šte. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Sprejme se takoj postrežnica s hrano in dobro plačo. Oglan- siti se je: **Mestni trg 191.** M. P. 2144

Perfektno strojepisko in stenografino srejnje odvetniška pi- sarna dr. J. Racina in dr. Seljovica v Ljubljani, Kolodvorska ul. 8 Začetnice izključene. 2149

Dobro domačo hrano iščeta dva solidna gospoda pri boljši rodbini v središču mesta. Ne cenijo se ne ozira. Ponudbe pod „Hrana 120“ poštino ležeče glavna pošta Ljubljana. 2103

Hrana, dobro, ako mogoče s stvarnojem pri boljši samostojni vdovi, išče dobro situiran gospod. Ponudbe na poštni predal 140. 2102

Stanovanje s hrano išče zelo solidna gospodična, uradnica, pri boljši, pošteno rodbini, če mogoče v središču mesta. Ponudbe pod „Soba 1000“ poštino ležeče glavna pošta Ljubljana. 2101

Proda se lep otroški voziček. Naslov pove uprava Sloven- skega Naroda. 2075

Kiša v Mariboru 2 minuti od kolodvora, z velikim dvo- riščem in vrtom, pripravna za vsako pod etje se proda. Informacije daje Jug. Maribor, Aleksandrova cesta 71. 1788

Abbazia Rendez-vous du monde chic internationale. Casino des Etrangers.

G. F. Jurásek uglaševalec glasovirjev in trgo- voo z glasbili Ljubljana, Wolfova ul. 12

Velika zaloga novih dvokoles, različne pnevmatike, tu- di za otroške vozičke, sivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Bajleju Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se vpopravo dvokolesa otroški vozički, isivalni stroji i.t.d. Mehanična delav- nica Karlovaška cesta št. 4. 813

Pečarija Mengeš ima vedno v zalogi vsakovrstne sobne, kmečke **peči in štedilnike** kakor vse v to stroko spadajoče potrebščine. **Cene nizke. Cene nizke.**

Čehoslovaški izdelek Paramon gumijevi podpetniki **Zajamčeno mirovna kakovost! Ne- dosežna stanovitnost!** **Tvornica: Bratislava-Petržalka.** Prodajna pisarna: Paramon-Gumiindustrie Wien VII., Neubaugasse 7.

ERJAVEC & TURK trgovina z železino „pri Zlati lopati“ 114 (prej Hammerschmidt) Ljubljane, Valvazorjev trg 7 nasproti križevniške cerkve. Zaloga cementa.

Soba s popolno oskrbo se išče za solidnega gospoda pri boljši rodbini. Ponudbe pod „Čehoslovak/2106“ na uprav. Slov. Naroda. 2106

Knjigovodja oziroma knjigovodkinja vešča slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme. Ponudbe: Šampanjske kleti Franc Čuček & Cie, Ptuj. 2078

Bencin srednjetežak, A K 26 kg pri večji množ- iji popust se dobiva pri autoreferatu, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 51.

Mestni stavbenik Jaroslav Breuer Ljubljana, Vojaška ul. 16a (za prejšnjo baigjsko vojašnico) izvršuje vse podtalne in visoke stavbe ter izdeluje zedevne projekte. Brzjav: Breuerstavba. Int. tel. 447

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica IVAN BRICELJ, Dunajska ces. 16, se priporoča. Izvršitev točna cene zmerne. 1250

Miši, padgane, stenice, škarki in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poliskim mišim K 10, za podzane in miši K 12; za šturke posebno moč- na vrsta K 20; tinktura za stenice K 15; uničevalec moljev K 10; prašek proti mršesom K 10 in 20; mazilo proti nšem pri ljudeh K 5-12; ma- zilo za uši pri živini 6-12; prašek za uši v obliki in perila K 10 in 20; tinktura proti mršesom na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti mravljam K 10. Pošilja po pov- zeltju Zavod za eksport M. Jankar, Petrinjska ul. 3. Zagreb 15. Trgovcem pri večjem odjema popust.

Nudim brezobvezno Ciril - Metodove vžigalice „DRAVA“ - VŽIGALICE družbe sv. Cirila in Metoda. Zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani. **MAI POLOZIDAR DOMU NA ALTAR!** Te vžigalice so v prid družbi sv. Cirila in Metoda v LJUBLJANI. Pri posameznih zabojih škatljica K 1 06 od skladišča Ljubljana. Engrosisti imajo primeren popust. **J. Perdan, Ljubljana.**

Pečarija Mengeš ima vedno v zalogi vsakovrstne sobne, kmečke **peči in štedilnike** kakor vse v to stroko spadajoče potrebščine. **Cene nizke. Cene nizke.**

Čehoslovaški izdelek Paramon gumijevi podpetniki **Zajamčeno mirovna kakovost! Ne- dosežna stanovitnost!** **Tvornica: Bratislava-Petržalka.** Prodajna pisarna: Paramon-Gumiindustrie Wien VII., Neubaugasse 7.

ERJAVEC & TURK trgovina z železino „pri Zlati lopati“ 114 (prej Hammerschmidt) Ljubljane, Valvazorjev trg 7 nasproti križevniške cerkve. Zaloga cementa.

V trgovini O. Bernatovič Ljubljana, Mestni trg 5, je največja zaloga moških in ženskih oblek po najnižjih cenah.

Kupujem po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. — **VIKTOR GLASER**, lesna trgovina, Ruše pri Mariboru. 230

Kavarna s hišo v Mariboru v sredini msta, pripravna za vsako podjetje, uaprodaj. Ponudbe na **Josef Neger, Maribor, Glavni trg šte. 3.**

Javna dražba dveh njiv v izmeri 7050 m² se dne 20 t. m. zaradi slabega vremena ni mogla vršiti. Zato se vrši ta dražba na velikonočni ponedeljek, dne 28. t. m. ob 10. uri dopoldne na liciu mesta ob zvezni železnici Dravice, dolenski železnici, koncem vojaške letališča. — Pogoji ostanejo isti.

ČOPIČE za trgovino in industrijo dobavlja ceno **BECK, KOLLER & Co.,** Wien I., Fichtengasse 2 a. — Ceniki za to'raj in poštnine prsto.

Prva kranjska vrvarna priporoča vrvarske izdelke iz prave dogle konoplje, kakor štrange, oglavja za kornje, vrvice za perilo, vrvi za seno in transmissije špaga vsake debelosti, drete, opasnice (gurte), navadne in za transmissije (Müllergurten) fino izdelane vrvice za okna (Röllschnüre) itd. po najnižjih cenah. **Ivan N. Adamič** Ljubljana, Sv. Petra cesta 31. Telef. 441. **Lastni izdelki! Zabejavajte cenik!**

Stara dobrodoča trgovina z mešanim blagom v Šoštanju, na Glavnem trgu, se odda v najem. Naslov pod šifro „2161“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Zdravniki in lekarnarji! Kateri zdravnik ali lekarnar bi mi zamogel natančno opisati in v Ameriko poslati spoznanje raznih živinskih bolezni, raznih najboljših receptov za zdravljenje, stare in nove iznajdbe. Nadalje dobrih receptov raznih rastlinskih čajev, n. pr. proti kašlju, nadihi, želodnim boleznim, za čiščenje krvi itd. Svoje iznajdbe. Dalje več navodil, kako bi se zamogle napraviti razne dobre pijače iz suhega grozdja. Nabavil bi si rad tudi knjige Stupljevo in Bleiweisovo Živnozdravništvo in več dobrih nemških živnozdravniških knjig. Kdor izmed rojakov bi mi zamogel kaj takega poslati, pripravljen sem mu dobro plačati v ameriških dolarjih. — Ponudbe naj pošlje na naslov: **F. Lukich, Burgettstovn. Pa. Box 42, U. S. of America.** Št. 5416. ref. XXII.

Razglas. Vsled razpisa deželne vlade, poverjenišvo za kmetijstvo, z dne 2. marca 1921, št. 290/vet., se imajo lastniki psov zglasiti do 12. aprila 1921 v mestnem popisovalnem uradu na magistratu v svrhu natančnega popisa psov, to je pasme, barve, spola, starosti, uporabe (pes čuvaj, lovski, policijski pes, luksusni pes itd.), številke, znamke itd. Vsako izpremembo o stanju psov zlasti vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg ali zopetno povrnitev itd. je najkasneje v teku 3 dni v svrhu zabeležbe v katastru in morebitnih odredb naznani mestnemu magistratu (popisovalni urad). Vsaka opustitev zgoraj navedenih prijav se bo zelo strogo kaznovala po zadevnih političnih kazenskih predpisih. **Mestni magistrat ljubljanski, dne 17. marca 1921.**

Precej velika tvornica moških slavnikov na južnem Nemškem lico spretnega izrezovalca lesenih form, ki je znabit tudi vajen ulivanja clikovih form. Ponudbe z nav- vedbo zahteve pod M. B 4623 na Rudolfa Mosse, München. 2111

Modni atelje za gospode in dame **K. Pučnik, Ljubljana, Sodna ul. 3.** vljudno priporoča svojo lepo zalogo priatnega angleškega blaga.

F. & E. Remžgar soboslikarstvo in pleskarstvo Kolodvorska ul. 18. LJUBLJANA Copova cesta 10. Specialna tvrdka za hlađenje lesa, kakor tudi za najmoder- nošče stikante sob.

Jugoslavenski Lloyd d. d. Beograd 818 Branikova ul. 12 Brz. adresa JUGOLLOYD Telefon br. 10-32 **Mi lišerujemo kao specialitet iz naše sonstvene fabrike:** Odela za razno pozive svake vrste za rudarsko redemiko, za razna nadleštva i industrijska preduzeća, muška svedana odela, dečija odela. Samo na veliko! Besplatno šaljemo mustre i svog zastupnika.

Stelaže in omare za trgovino, fino izdelane iz močnega trdega lesa, v zelo dobrem stanju ohran- jene, ee po zelo ugodni ceni prodajo. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod šifro „Stelaže in omare/2085.“ 2085

The North British Rubber Co Ltd. Zastupstvo: Zagreb, Gunduličeva ul. 22. Znamenita **Glincher** marka Pneumatici za aute i bicikle, galoše, hišne kabanice, sportske cipele, gumaste cijevi, sve tehničke i ljekarske potrebščine iz gume itd. **Skladište auto gume. Skladište auto gume.**

A. Amort Eggenberg bei Graz, Janzgasse 14 a. Izdelovanje cvetličnih in trtvaških predmetov. En- gros. — Eksport. **Za birmo:** otroški venci iz blaga, obhajilni šopki, nevestinski venci in šopki, mlrtovi šopki, cvetlice za na klobuke in voščene cvetlice. Za šmarnice: rdeči nageljni in cvetovi. **Za krste:** okraski, v zalogi največje partije, nalijka, blazinice, obleke itd. Poizkusne pošiljave od K 2000.— naprej. **Za vse predmete dovoljen uvoz!** Dobavi se priloži izpricevalo o izvira (po- roklu), toraj majhna carina!

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana. Brzjavl: „Stroj“ Telefon: 142, 230. **Žagne in mlinske naprave. Turbine.** Stroji za obdelovanje lesa. **Stroji za izdelovanje lesenih cvokov.** Ognjegasne brizgalnice. **Sesalke. Armature.** Zvonovi.

Štiri milijone kron zadenc v najbolj srečnem slučaju igralec drž. razredne loterije. **320.000 kron** je znašal glavni dobiček v tretjem razredu, ki ga je zadela srečka Zadrudne gospodarske banke št. 34.238. **Novo žrebanie** se vrši 8. in 9. aprila. Kdor je doslej igral, a še ni zadel, mora za- menjati srečke 3. razreda za nove srečke 4. razreda do 3. aprila. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, poloviva 96 K, čet tin- ka 48 K, osminka 24 K. Kdor še ni igral, a hoče igrati v četrtim razredu, mora plačati srečke vseh štirih razredov, torej štirikratni iznos. **Nekaj srečk ima še na razpolago.** **Zadrudna gospodarska banka d. d.** V Ljubljani, Dunajska cesta št. 38, 1. nadstr. **Zadnja prilika! Zadnja prilika!**

„CROATIA“ ZAVAROVALNA ZADRUGA V ZAGREBU
 Telefon šte. 336 Ustanovljena leta 1884. Telefon šte. 336
 Podružnica za Slovenijo v Ljubljani, Stari trg šte. 11.
Zavaruje: življenske rente, doto otrokom, glavice na življenje, zgradbe in premičnine proti škodi požara in strele, steklene šipe proti razbitju, proti vlomom in tolesnim nezgodam, kakor tudi na doživlje in smrt z vplačilom enkratne premije.
 Posebno zavarovanje proti nezgodam na teleznici in parobrodu za celo življensko dobo.
 ZAVAROVALNI ODDELKI:
 Z življenja — Požar — Nezgode — Vlom — Ljudsko zavarovanje.
 Glasom odredbe g. ministra vojne in mornarice so zavarovali vporništvo življensko polico „CROATIA“ kot šentitske kavčije častnikov.
 Sprejemajo se v vseh krajih Slovenije sposobni zastopniki in potniki, katerim se nudi prilika značnega zaslužka.

Velika zaloga klobukov in slaničnikov se dobi pri
Franc Cerar
 tovarnar v Stobu pošta Domžale
 Prevzemajo se tudi stari klobuki in slaničniki v popravilo pri Kovčevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.
 Sprejemajo v sredo in soboto.

Edina tovarniška zaloga šiv. strojev za rodbinsko in obrtno rabo, v vseh opremljenih, material predvojni. Dalje igle, olje, posamezni deli za vse sisteme na veliko in malo.

JOSIP PETELINC
 Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
 Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni pogoji. — Popravila se sprejemajo.

Na veliko in malo potrebščine za šivije, krojače, čevljarje in sedlarje, sukance, čevljarška preja, toaletne potrebščine, modno blago, pletenine i. t. d.

Veliko zalogo velikonočnih in drugih razglednic po zelo niski ceni priložna tvrda
Ivan Bonač, Ljubljana.

KLAVIRJE na obroke in na posodo!
 Najslavnejši pianini in harmoniji: Förster, Steinhilber, Heilmann. — Uglavljeno in popravila strokovnjaško in cenovno.
ALFONZ BREZNIK, bivši učitelj Glasb. Maticice, Ljubljana, Kongresni trg 13 (pri muški cerkvi)
 Violine, citre, harmonike.
 Strune vseh vrst na dobole in drobno. — Velikanska zaloga.

Tovarna **JOS. REICH** Barva vsakovrstno blago.
 Kemično čisti obleke. Svetločrna ovratnike, zaplestnice in sraice.
 Ljubljana, Poljanski nasip št. 4
 Podružnice: Selenburgova ulica 4.
 PODRUŽNICE: **MARIBOR** NOVO MESTO KOČEVJE
 Gosposka ul. 38. Glavni trg štov. 89.

„**BAKULA**“ je nadomestilo „strajka“ za stropne in stene pri vsakovrstnih stavbah. Izdeluje in prodaja ga po najnižji ceni **JOS. R. PUH**
 tvornica bakule in traja, Ljubljana, Gradska ulica št. 23. Telefon št. 513.

Brzojavi: Fahrzeugwerke Puntigam. Brzojavi: Fahrzeugwerke Puntigam.
Popravila avtomobilov
 Največje, najmoderneje opremljene delavnice, garaže za 200 avtomobilov; vsi obratni pomočki za avtomobile. — 200 delavcev. — Zavodova glavica 75 milijonov. — Industrijski tir. — Prav blizu meje.
 Steirische Fahrzeugwerke, Puntigam Graz.

Pfaff šivalni stroji
 so najpopolnejši Največja zaloga za vsakovrstno obrt od navadnih do najfinejših oprem. Večletna garancija.
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Cenjenim damam naznanjam, da imam na razpolago že vse pomladne in letne journale za angl. kostume, plašče, francoske toalete in bluze. — Imajo to udobnost, da dopoldansko naročilo izvršim do popoldneva še isti dan.
Damski modni salon **TEODOR KUNC**, Ljubljana, Beethovnova ul. 9, priti. dosno.

Modni salon Stuchly - Maške
 Ljubljana
 Zidovska ulica šte. 3.
 Dvorski trg šte. 1.
 Priporoča največjo izbero spomladanskih klobukov čepic in slaničnikov. Popravila se točno izvršujejo. Žalni klobuki v zalogi.

Lovro Pičman
 stavbeno in galerijski kleparstvo
 Ljubljana, Kofčevska ul. 39. (v stari predilnici).
 Priporočam se cenj. občinstvu za naročila na vsa v mojo stroko spadajoča dela. Nove stavbe, barvanje na strehi in vsakovrstna popravila. Postrežba točna, solidna in cenovno.

Tovarna vžigalic in kemikalij
 d. z. o. z. Ruše pri Mariboru,
 je zopet v polnem obratu, in dobavlja po najnižji ceni „**Salonske vžigalice**“ parafinirane brez žvepla.

GRICAR & MEJAČ
 Ljubljana, Prešernova ul. 9.
 Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.
 Blago za obleke in plašče.
 Obleke po meri se zgotovijo točno po naročilu.
Konfekcija za dame.

Banka Popper, Rosenberg & Co., Graz, Komissionarji Evropske centralne Banke, Ring 9, Schmidgasse 40.
 Telefon št. 4393 Brzojavi: Bankkompanie,
 preskrbuje izplačila v Avstriji, Češkoslovaški in Madžarski po najugodnejših dnevnih kurzi.
 Valute se prevzemljejo po najboljših cenah. 1526

V. Marsano **„Timex“** ZAGREB
 Telefon 226
 Moderne tvorniške oprave, stroji za vse industrije, precizijsko in grobo orodje, zastopniki prvovrstnih tvornic, prodajna pisarna za Jugoslavijo tvrde G. Rot, A. G., Wien III, Hidravliške naprave, motorji vseh vrst opreme za mline.

Advokat **DR. KIMOVEC**
 preje v Trstu je prosti pisarno
 V MARIBOR, Sodna ul. 14.

M. Kuštrin
 Tehnični, elektrotehnični in gumijev predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obrobov za tovorne avtomobile tovarne Walter Marliny. Autogaraže in avtomobilnice s stikalnicami za montiranje gumijevih obrobov pod vodstvom ing. v centrali, Rimska cesta št. 2. Prevozno podjetje za prevoz blaga celih avtomobilov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov.
 Centrala: Ljubljana, Rimska c. 2.
 Podružnice: **LJUBLJANA, MARIBOR, BEOGRAD**, Dunajska c. 23, Jurčičeva ul. 9, Knez Mihajlova tel. št. 470. tel. št. 133. ulica št. 3.

FORD
 univerzalno motorno vozilo.
 Izmed vseh avtomobilov ima edino Fordov avtomobil pravo ime: univerzalno motorno vozilo. Od snežnih grenlandskih planin do indijskega koralnega obrežja, od Pekinga do Pariza in od Tasmanije do Timbukta je AUTO FORD splošno priljubljen vsled svoje trpežnosti, cenene obrate ter brezkonkurenčne nizke nakupne cene. Prostoren za 5 oseb, tehta samo 700 kg. Poraba bencina na 100 km 9 kg, maksimalna hitrost na uro 65 km. Pri vsem tem pa tako enostavno konstruiran, da bi lahko z njim ravnal vsak otrok. Ali se more zahtevati še več?
 Zastopstvo: Ljubljana, Dunajska c. 12.
 Ford type Touring kompl. opremljen električno razsvetljavo in starterjem, kompl. pnevmatiko, franko Ljubljana cena K 160.000—

CARINSKO POSREDOVANJE
 izvršuje najtočneje in po zmernih cenah
„BALKAN“
 delniška družba za mednarodne Transporte
 v LJUBLJANI, MARIBORU, BEOGRADU in ZAGREBU.

Došle nove velike pošiljatve!
 Ceno se odda:
 litoželezne, porcelanaste, emailirane banje, fajenčni klozeti, fajenčni umivalniki vseh velikosti.
 Zahtevajte ponudbe!
 Vse inštalacijske materialije točno in cenovno.
Leopold Blau & Co., G. m. b. H.
 Wien II., Aspernbrückengasse 5. Brzojavi: „**Leoblauco**“.